

LIETUVOS
TEISMAI

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

2026 m. balandis PRAKTIKOS APŽVALGA

Rinkimai	3
Socialinė apsauga	3
Užsieniečių teisinė padėtis	5
Prieglobstis	6
Aplinkos apsauga	7
Statyba	9
Registrai	10
Valstybės tarnyba	13
Nacionalinė ir Europos Sąjungos parama	14
Viešieji pirkimai	15
Finansų rinkų priežiūra	17
Ginklų ir šaudmenų kontrolė	19
Transportas	20
Diplomatinė tarnyba	21
Teisė kreiptis į teismą	22
Reikalavimo užtikrinimo priemonės	26

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
DK	Lietuvos Respublikos darbo kodeksas
ES	Europos Sąjunga
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
SESV	Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPI	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VĮ	valstybės įmonė
VŠĮ	viešoji įstaiga

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

Rinkimai

Dėl referendumo iniciatyvos termino pratęsimo, nustačius informacinės sistemos veiklos sutrikimus

Byloje nagrinėtas ginčas, be kita ko, kilęs dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) veiksmų, nepratęsiant piliečių referendumo iniciatyvos 6 mėnesių termino, pagrįstumo ir teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad dėl planinių tinklo atnaujinimo darbų rinkėjų puslapio sistema veikė su sutrikimais, po šių darbų kilo vidinio tinklo trūkinėjimai VRK informacinėje sistemoje: nuo 2026 m. kovo 2 d. iki 2026 m. balandžio 7 d. buvo fiksuoti sutrikimai, susiję su statinių failų tinklo saugyklos operacijų sutrikimais, šie trikdžiai buvo užfiksuoti 2026 m. kovo 2, 25, 26, 27, 28, 29, 30 ir 31 dienomis, bei balandžio 1 ir 5 dienomis ir buvo trumpalaikiai, truko nuo 2 iki 12 minučių, tačiau jau 2026 m. balandžio 5 d. vakare užfiksuotas sutrikimas tęsėsi 7 val. ir 28 min., balandžio 6 d. sutrikimo trukmė buvo 23 val. ir 59 min., o balandžio 7 d. – 11 val. 48 min.

Šiomis aplinkybėmis LVAT konstatavo, kad portalas „Rinkėjo puslapis“ minėtu laikotarpiu buvo nepasiekiamas atskirais trumpalaikiais ir ilgalaikiais laikotarpiais ir rinkėjai neturėjo galimybės juo naudotis. Todėl piliečių referendumo iniciatyvinei grupei turi būti pratęstas 6 mėnesių terminas piliečių iniciatyvos teisei paskelbti referendumą įgyvendinti papildomomis 6 dienomis. LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog šiuo atveju taikomas termino pratęsimas yra išskirtinis, susijęs tik konkrečiai su nustatytais sistemos trikdžiais, kurių sistemiskumas daro didelę tiesioginę įtaką piliečių valios išraiškai. Šiuo termino pratęsimu reaguojama į susiklosčiusią išskirtinę piliečių teisinę padėtį ir jos įtaką piliečių teisėms.

2026 m. balandžio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eR-8-525/2026

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00020-2026-0

Procesinio sprendimo kategorija 5.5

[Prieiga internete](#)

Dėl atsisakymo sudaryti galimybę rinkti parašus viešojoje vietoje (bibliotekoje) apskundimo

Pareiškėjai kreipėsi į teismą, be kita ko, prašydami panaikinti Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) raštą ir įpareigoti Biblioteką sudaryti sąlygas rinkti piliečių parašus Bibliotekos patalpose arba kitoje suteiktoje lygiavertėje viešai prieinamoje erdvėje; taip pat panaikinti Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) raštą, kuriuo ji atsakė į Bibliotekos kreipimąsi, bei įpareigoti VRK spręsti ginčus dėl piliečių parašų rinkimo viešose erdvėse.

LVAT pažymėjo, jog pareiškėjai skundu siekė inicijuoti ginčą dėl VRK rašto, kuriuo atsakyta į Bibliotekos kreipimąsi dėl piliečių referendumo iniciatyvai paremti skirtų parašų rinkimo bibliotekos patalpose, panaikinimo. LVAT vertinimu, minėtas VRK raštas yra informacinio pobūdžio dokumentas, kuris nelaikytinas VRK sprendimu. Todėl bylos pagal pareiškėjų skundą dėl šio rašto panaikinimo bei įpareigojimo spręsti ginčus dėl piliečių parašų rinkimo viešose erdvėse nagrinėjimas nėra priskirtas LVAT kompetencijai. LVAT kompetencijai taip pat nepriskirtini skundo reikalavimai dėl Bibliotekos veiksmų ir rašto panaikinimo (ABTĮ 33 str. 2 d. 2 p.).

LVAT atsisakė priimti pareiškėjų skundą.

2026 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eR-15-442/2026

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00031-2026-2

Procesinio sprendimo kategorija 5.5

[Prieiga internete](#)

Socialinė apsauga

Dėl studijų laikotarpio neprilyginimo socialinio draudimo stažui, nepaisant ankstesnės apskaitos praktikos

Ginčas byloje kilo dėl atsakovo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Klaipėdos skyriaus (toliau – VSDFV Klaipėdos skyrius) sprendimo, kuriuo nuspręsta į pareiškėjo pensijų socialinio draudimo stažą neįskaityti studijų laikotarpio, ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VSDFV) sprendimo, kuriuo ginčas išnagrinėtas išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka, teisėtumo ir pagrįstumo, bei įpareigojimo VSDFV į pareiškėjos darbo stažą įtraukti studijų laikotarpį nuo

1982 m. rugsėjo 1 d. iki 1989 m. balandžio 24 d., kurio metu ji įgijo rusų kalbos ir literatūros mokytojos kvalifikaciją.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja kreipėsi į atsakovą dėl pensijų socialinio draudimo stažo. VSDFV Klaipėdos skyrius priėmė sprendimą, kuriame nurodė, kad pareiškėjos darbo knygelėje įrašytas laikotarpis nuo 1982 m. rugsėjo 1 d. iki 1986 m. kovo 24 d. neįskaitytinas į pensijų socialinio draudimo stažą, kadangi į stažą įskaitomi tik mokymosi aspirantūroje, doktorantūroje, klinikinėje ordinarūroje (rezidentūroje), internatūroje ir kvalifikacijos įgijimo arba kvalifikacijos kėlimo kursuose laikotarpiai ir jokie kiti mokymosi laikotarpiai į stažą neįskaitomi.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjos skundą, konstatavęs, kad jai nepateikus duomenų, jog jos studijų laikotarpiai Šiaulių K. Preikšo pedagoginiame institute bei Vilniaus Tautų draugystės ordino valstybiniame pedagoginiame institute atitinka Pensijų įstatymo 2 priedo 2.4 punktą, pagal kurį asmens stažui prilyginamas iki 1994 m. gruodžio 31 d. mokymosi laikas aspirantūroje, doktorantūroje, klinikinėje ordinarūroje (rezidentūroje) ir internatūroje, atsakovas pagrįstai neįskaitė šio laikotarpio į stažą.

Pareiškėja apeliaciniame skunde laikėsi pozicijos, kad darbo stažas turi būti apskaičiuojamas vadovaujantis darbo knygele, o ginčo laikotarpis atitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-670 patvirtintų Socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų (toliau – Nuostatai) 1 priedo 32 punkte nurodytą darbo laiką, kuris įskaitytinas į socialinio draudimo stažą.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad asmuo, siekdamas ateityje įgyvendinti teisę gauti atitinkamo dydžio senatvės pensiją, turi teisėtą interesą, jog jo pensijų socialinio draudimo stažas būtų nustatytas teisingai. Todėl, nesutikdamas su VSDFV sprendimu, kuriuo atsakyta įskaityti tam tikrą laikotarpį, asmuo turi teisę kreiptis į teismą dėl savo teisėtų interesų pažeidimo tam, kad būtų teisimas įvertintų, ar teisėtai ir pagrįstai tam tikri laikotarpiai buvo neįskaityti į pensijų socialinio draudimo stažą.

LVAT pažymėjo, kad šiuo atveju sprendimas dėl pensijų socialinio draudimo stažo, įvertinus jo turinį, negali būti kvalifikuojamas kaip vien informacinio pobūdžio aktas, kadangi juo nustatoma asmens teisinė padėtis, turinti tiesioginę reikšmę būsimos senatvės pensijos skyrimui ir jos dydžiui.

Teisminės gynybos veiksmingumo principas suponuoja pareigą užtikrinti asmeniui realią galimybę ginčyti jo teisinę padėtį veikiančius sprendimus. Todėl reikalavimas pensijų socialinio draudimo stažo apskaičiavimo teisėtumą ginčyti tik atsiradus subjektinei teisei į senatvės pensiją, kai asmens teisėtas interesas jau yra tiesiogiai paveiktas ginčijamu sprendimu, reikštų nepagrįstą teisėto lūkesčio realizavimo galimybės ribojimą bei teisminės gynybos atidėjimą.

Atsižvelgusi į aktualias teisės aktų nuostatas ir LVAT praktiką, išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, kad socialinio draudimo stažą sudaro ne tik laikotarpiai, kuriais buvo mokamos ar turėjo būti mokamos socialinio draudimo įmokos, bet ir teisės aktuose aiškiai nurodyti jiems prilyginti laikotarpiai, įskaitant tam tikrus iki 1994 m. gruodžio 31 d. buvusius laikotarpius. Vis dėlto į stažą gali būti įskaitomi tik tie mokymosi laikotarpiai, kurie *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įtvirtinti Pensijų įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų nuostatose, t. y. mokymasis aspirantūroje, doktorantūroje, rezidentūroje, internatūroje bei kvalifikacijos įgijimo ar kėlimo kursuose. Kiti mokymosi laikotarpiai, įskaitant studijas aukštojoje mokykloje, nėra prilyginami socialinio draudimo stažui, ką nuosekliai patvirtina ir LVAT praktika.

Įvertinusi nurodytas aplinkybes, išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad byloje esantys dokumentai nepatvirtina, jog pareiškėja dirbo mokydama Šiaulių K. Preikšo pedagoginiame institute laikotarpiu nuo 1982 m. rugsėjo 1 d. iki 1986 m. kovo 24 d. ir nuo 1988 m. gegužės 14 d. iki 1989 m. balandžio 24 d., taip pat nebuvo duomenų, kad pareiškėja minėtu laikotarpiu mokėsi aspirantūroje, doktorantūroje, klinikinėje ordinarūroje (rezidentūroje) ir internatūroje, t. y. nėra duomenų, patvirtinančių, kad pareiškėja ginčo laikotarpiu dirbo ir turėjo būti draudžiama socialiniu draudimu. Kadangi, vadovaujantis nuoseklia LVAT praktika, mokymasis (studijos) aukštojoje mokykloje negali būti vertinamas kaip mokymasis kvalifikacijos įgijimo kursuose, šiuo atveju ginčo laikotarpis (nuo 1982 m. rugsėjo 1 d. iki 1986 m. kovo 24 d. ir nuo 1988 m. gegužės 14 d. iki 1989 m. balandžio 24 d.) neturėjo būti įskaitytas į pareiškėjos socialinio draudimo stažą.

LVAT pažymėjo, kad pareiškėjos lūkestis negali būti laikomas teisės saugomu tokiu mastu, jog ribotų galiojančio teisinio reguliavimo taikymą.

Šiuo metu galiojantys teisės aktai nenumato, jog į darbo stažą įskaitomi kiti mokymosi laikotarpiai, nei numatyta Pensijų įstatymo 2 priedo 1.1 punkte ir Nuostatų 1 priedo 32 punkte, t. y. mokymasis kvalifikacijos įgijimo arba kvalifikacijos kėlimo kursuose, bei Pensijų įstatymo 2 priedo 2.4 punkte, t. y. mokymasis aspirantūroje, doktorantūroje, klinikinėje ordinarūroje (rezidentūroje) ir internatūroje.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-53-463/2026
Teismo proceso Nr. 3-63-3-02880-2023-0
Procesinio sprendimo kategorija 7.3.1
[Prieiga internete](#)

Užsieniečių teisinė padėtis

Dėl leidimo gyventi išdavimo užsieniečiai, kuri negali būti išsiųsta į kilmės valstybę, kai įstatyme nėra įtvirtinti tokio leidimo išdavimo pagrindai

Pareiškėja kreipėsi į teismą, prašydama MD veiksmus, neišduodant jai leidimo laikinai gyventi, pripažinti neteisėtai ir įpareigoti MD išduoti pareiškėjai leidimą laikinai gyventi, kaip užsieniečiai, kurios negalima išsiųsti iš Lietuvos.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą tenkino iš dalies – įpareigojo MD spręsti dėl leidimo laikinai gyventi pareiškėjai išdavimo vadovaujantis UTPJ 40 straipsnio 1 dalies 8 punktu¹, taikant jį kartu su UTPJ 132 straipsnio 1 dalimi² ir 128 straipsnio 2 dalies 4 punktu³, kitą pareiškėjos skundo dalį atmetė.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja į Lietuvą neteisėtai atvyko ir čia gyveno nuo 1998 metų. Įsiteisėjusiais teismų sprendimais pripažinta, jog pareiškėjos išsiuntimas iš Lietuvos būtų neproporcinga ir neadekvati priemonė, kadangi pareiškėja Lietuvoje pragyveno daugiau nei 25 metus, per šį laiką niekada nebuvo išvykusi iš šalies, jokio turto, giminių ar draugų, su kuriais palaikytų santykius kilmės valstybėje, neturi, pareiškėjos privatus gyvenimas (socialiniai santykiai) yra susiklostę išimtinai Lietuvos Respublikoje.

LVAT konstatavo, kad aptariamam atveju pareiškėjos negalima išsiųsti į kilmės valstybę dėl objektyvių aplinkybių – įsiteisėjusių teismų sprendimų (nebent pasikeistų arba atsirastų naujų aplinkybių, kurios buvo nežinomos priimant Regionų administracinio teismo sprendimus bei LVAT nutartį ir kurios būtų reikšmingos). Todėl pirmosios instancijos teismas, siekdamas sureguliuoti pareiškėjos padėtį, pagrįstai sprendė, jog pareiškėjos teisės turi būti apgintos, įpareigojant MD spręsti dėl leidimo laikinai gyventi pareiškėjai išdavimo. LVAT sutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjos situaciją labiausiai atitinka galimybė išduoti jai leidimą laikinai gyventi pagal UTPJ 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą tiek, kiek jame nustatyta, jog leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos vykdymas sustabdytas dėl UTPJ 132 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių.

2026 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1812-821/2026
Teismo proceso Nr. 3-61-3-06266-2025-2
Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1
[Prieiga internete](#)

Dėl pareigos atskirai įvertinti užsieniečio šeimos nariams – Europos Sąjungos piliečiams – kylančias pasekmes

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimų, kuriais panaikintas pareiškėjo leidimas laikinai gyventi ir jam uždrausta atvykti į Lietuvą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad ginčo sprendimai priimti nustačius, jog pareiškėjas kelia grėsmę valstybės saugumui, yra pagrįsti ir teisėti, pareiškėjui nustatytas

¹ Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ar keičiamas užsieniečiui, jeigu <...> užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos arba negali grįžti į kilmės valstybę dėl šio Įstatymo 130¹ straipsnyje nurodytų aplinkybių, arba užsieniečio negalima grąžinti į užsienio valstybę, arba išsiųsti iš Lietuvos Respublikos šio Įstatymo 130 straipsnio 1, 2, 4 dalyse nurodytais atvejais, arba užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdytas dėl šio Įstatymo 132 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių.

² Jeigu sprendimo dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas yra sustabdytas dėl šio Įstatymo 128 straipsnio 2 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų aplinkybių, šios aplinkybės per vienerius metus nuo sprendimo išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos vykdymo sustabdymo neišnyko ir užsienietis nėra sulaukęs, jam išduodamas leidimas laikinai gyventi.

³ Sprendimo dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdomas, jeigu jo negalima išsiųsti dėl objektyvių aplinkybių (užsienietis neturi galiojančio kelionės dokumento, nėra galimybės gauti kelionės bilietų ir kita).

draudimas atvykti yra proporcingas, o pareiškėjo ir jo šeimos interesai, atsižvelgiant į geopolitinę padėtį, negali nusverti Lietuvos valstybės nacionalinių interesų svarbos.

Ivertinęs byloje pateiktus duomenis, LVAT konstatavo, kad pareiškėjo grėsmės valstybės saugumui šiuo konkrečiu atveju tikimybė iš esmės nepaneigta, tačiau, kai šeimos susijungimo atveju užsienietis pretenduoja gauti leidimą laikinai gyventi dėl ryšio su čia gyvenančiu asmeniu, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis (šiuo atveju – pareiškėjo sutuoktinė ir nepilnamečiai vaikai), taikytinos SESV 20 straipsnio nuostatos. Pagal ESTT praktiką SESV 20 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad valstybės narės valdžios institucijoms draudžiama panaikinti trečiosios šalies piliečiui, Sąjungos piliečių, niekada nesinaudojusių judėjimo laisve, šeimos nariui, išduotą leidimą gyventi šalyje arba atsisakyti jį išduoti prieš tai nepatikrinus, ar tarp šio trečiosios šalies piliečio ir šių Sąjungos piliečių egzistuoja priklausomumo ryšys, dėl kurio šie Sąjungos piliečiai faktiškai būtų priversti išvykti iš Sąjungos teritorijos, kad lydėtų šį savo šeimos narį, jeigu, pirma, šiam trečiosios šalies piliečiui negali būti suteikta teisė gyventi šalyje pagal kitą toje valstybėje narėje taikomą nuostatą ir, antra, šios institucijos turi informacijos apie šeimos ryšius tarp šio trečiosios šalies piliečio ir šių Sąjungos piliečių buvimą.

Priimdamas byloje ginčytus sprendimus, MD neatliko tyrimo ir vertinimo SEVS 20 straipsnio nuostatų taikymo aspektu, t. y. ar tarp pareiškėjo ir jo sutuoktinės bei vaikų – Sąjungos piliečių – egzistuoja toks priklausomumo ryšys, dėl kurio pareiškėjo šeimos nariai būtų priversti lydėti pareiškėją ir išvykti iš Sąjungos teritorijos.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytus MD sprendimus.

2026 m. balandžio 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1888-629/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06539-2025-5

Procesinio sprendimo kategorija 8.3.1

[Prieiga internete](#)

Prieglobstis

Dėl išvestinės vaiko teisės į prieglobstį

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta pareiškėjai nesuteikti prieglobsčio, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjos skundą – panaikino ginčytą MD sprendimą, konstatavęs, jog pareiškėjos motinai yra suteiktas prieglobstis Lietuvoje, pareiškėja yra nepilnametė ir visapusiškai priklauso nuo motinos, ji atitinka Aprašo⁴ nuostatas, todėl jai turėtų būti suteiktas tokios pačios formos prieglobstis kaip ir jos motinai.

Atsakovas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, apeliaciniame skunde nurodė, kad pareiškėja formaliai atitinka Aprašo 109 punkte⁵ numatytus pagrindus gauti tokios pačios formos prieglobstį kaip ir jos motina, tačiau, vadovaujantis ESTT sprendimu byloje C-349/24, Aprašo 109 punktas prieštarauja Direktyvos 2011/95/ES⁶ 3 straipsniui, todėl MD privalo atsisakyti taikyti šią nuostatą.

LVAT pažymėjo, jog pagal Direktyvos 2011/95/ES 3 straipsnį valstybės narės gali nustatyti arba palikti galioti palankesnius reikalavimus, skirtus nustatyti, kuris asmuo gali būti priskiriamas prie pabėgėlio ar papildomą apsaugą galinčio gauti asmens, ir tarptautinės apsaugos pobūdį, jei tie reikalavimai yra suderinami su šia direktyva. Vadovaujantis ESTT išaiškinimais dėl Direktyvos 2011/95/ES nuostatų taikymo, byloje konstatuota, jog Direktyvoje 2011/95/ES nėra numatyta išplėsti pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusą jo gavėjo šeimos nariams, todėl tokių nuostatų įtvirtinimas valstybės narės nacionalinėje teisėje yra laikomas palankesniais reikalavimais Direktyvos 2011/95/ES 3 straipsnio prasme. Valstybių narių diskrecija šioje srityje yra apribota

⁴ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-131 patvirtintas Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašas.

⁵ <...> užsieniečio, kuriam suteiktas prieglobstis, prašymu jo vaikui, gimusiam tokio užsieniečio naudojimosi prieglobsčiu Lietuvoje laikotarpiu, suteikiamas tos pačios formos prieglobstis, kaip ir užsieniečiui, neatliekant dėl vaiko Aprašo 97 punkte nurodyto tyrimo.

⁶ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų.

reikalavimo, kad tokios palankesnės sąlygos nebūtų nustatytos ir taikomos trečiųjų šalių piliečiams, kurių padėtis yra visiškai nesusijusi su priežastimis, dėl kurių apskritai galėtų būti suteikta tarptautinė apsauga, kadangi tai neatitiktų šios direktyvos tikslų bei tarptautinės apsaugos teikimo logikos. Atitinkamai, tokio pobūdžio palankesni reikalavimai yra draudžiami. Vis dėlto išvestinio pabėgėlio statuso suteikimo atvejais, t. y. automatinis šio statuso pripažinimas asmens, kuriam šis statusas jau buvo suteiktas pagal Direktyvoje 2011/95/ES nustatytą sistemą, šeimos nariams, ESTT praktikoje nelaikomi *a priori* (iš anksto; nepatikrinus faktų; neatsižvelgiant į patirtį (spręsti daryti išvadą) prieštaraujančiais tarptautinės apsaugos teikimo logikai.

Vertindamas MD apeliacinio skundo argumentus LVAT atkreipė dėmesį, kad ESTT sprendime byloje C-349/24, priešingai nei šioje byloje, buvo aiškinamas asmens teisės į privatų gyvenimą apsaugos ir galimos žalos dėl nutrūkusių ryšių su jo tarptautinės apsaugos prašymą nagrinėjančia valstybe nare klausimas. Asmuo, siekęs tarptautinės apsaugos, buvo pilnametis ir savarankiškas. Todėl ESTT sprendime byloje C-349/24 pateiktas išaiškinimas nėra aktualus sprendžiant šią administracinę bylą ir negali sudaryti pagrįsto pagrindo netaikyti nacionalinės teisės nuostatų.

Byloje nustatyta, kad Lietuvos teisės aktų leidėjas pasinaudojo Direktyvos 2011/95/ES 3 straipsnyje įtvirtinta galimybe ir nustatė atitinkamas palankesnes nuostatas Aprašo 109 punkte. Šiuo atveju išvestinės prieglobsčio teisės taikymas yra siejamas su pareiškėjos ir jos motinos padėtimi kilmės šalyje, dėl kurios pareiškėjos motinai buvo suteiktas prieglobstis Lietuvoje. Todėl nebuvo pagrindo spręsti, kad šiuo atveju išvestinės teisės į prieglobstį suteikimas pareiškėjai vadovaujantis Aprašo 109 punktu būtų visiškai nesuderinamas su tarptautinės apsaugos teikimo logika. Priešingai, pareiškėjos galimybė pasinaudoti išvestine prieglobsčio teise užtikrintų geriausių vaiko interesų principo taikymą ir tinkamą atsižvelgimą į šeimos vienovės išsaugojimo imperatyvą, nepilnamečio gerovės ir socialinės raidos užtikrinimą, jo fizinio ir psichologinio saugumo garantijas konkrečiu atveju. Atsakovas ginčytame sprendime nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad šiuo atveju egzistuoja kokie nors Direktyvoje 2011/95/ES ar UTPĮ įtvirtinti prieglobsčio nesuteikimo pagrindai, dėl kurių išvestinės teisės į prieglobstį įgyvendinimas būtų negalimas.

LVAT atmetė MD apeliacinį skundą.

2026 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1900-822/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07249-2025-4

Procesinio sprendimo kategorija 9.2

[Prieiga internete](#)

Aplinkos apsauga

Dėl Aplinkos apsaugos agentūros teisės nuspręsti, kad poveikio aplinkai vertinimas negali būti atliekamas, kai planuojama ūkinė veikla draudžiama įstatymais

Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis išimties taikymo tik su baigiamu eksploatuoti telkiniu besiribojančioms teritorijoms

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) sprendimo, kuriuo konstatuota, kad pareiškėjo planuojamos ūkinės veiklos – išteklių gavybos Kvesų smėlio ir žvyro telkinio naujame plote – poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) negali būti atliekamas, nes planuojama ūkinė veikla yra uždrausta įstatymais (toliau – Sprendimas), teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjo skundą, kuris, be kita ko, buvo grindžiamas argumentais, kad atsakovo Sprendimas priimtas *ultra vires* (viršijant įgaliojimus), nes specialiosios teisės normos suteikia įgalinimus Agentūrai PAV programos nagrinėjimo stadijoje priimti dvejopo pobūdžio sprendimus – patvirtinti PAV programą arba nurodyti reikalavimus ją papildyti ar pataisyti. Teismas panaikino Sprendimą ir įpareigojo Agentūrą iš naujo išnagrinėti PAV programos rengėjo prašymą bei patvirtinti PAV programą arba nurodyti motyvuotus reikalavimus PAV programos rengėjui papildyti ir pataisyti PAV programą.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 6 dalyje *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) nustatyta, kad kai planuojama ūkinė veikla uždrausta įstatymais, tokios planuojamos ūkinės veiklos atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio aplinkai vertinimas negali būti atliekami. Teisėjų kolegijos vertinimu, atsakinga institucija sprendimą, kuriuo konstatuojama, kad poveikio aplinkai vertinimas negali būti atliekamas, gali priimti poveikio aplinkai vertinimo programos rengimo etape, kadangi akivaizdu, kad tolesnis planuojamos ūkinės veiklos poveikio

aplinkai vertinimo procesas būtų beprasmiš. Pirmosios instancijos teismo išvada, kad specialiosios teisės normos suteikia įgalinimus Agentūrai PAV programos nagrinėjimo stadijoje priimti tik dvejopo pobūdžio sprendimus – patvirtinti PAV programą arba nurodyti reikalavimus ją papildyti ar pataisyti – pripažinta nepagrįsta. LVAT taip pat nesutiko su pirmosios instancijos teismo aiškinimu, kad Įstatymo 3 straipsnio 6 dalies nuostata apima tik veiklas, kurios įstatymais yra draudžiamos kaip tokios, t. y. iš esmės tik veiklos rūšis, nesiejant jos (veiklos) vykdymo su konkrečia vieta, gretimybėmis ir pan.

LVAT pabrėžė, kad miško žemė, esanti II grupės rekreaciniuose miškuose ir priskirta valstybinės reikšmės miškui, gali būti paverčiama naudmenomis naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijoms formuoti ir naudoti tik vienu iš Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punkte aptartų atvejų – kai baigiama eksploatuoti šiuo metu naudojamo telkinio dalis, dėl kurios yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas, ir nėra galimybės tęsti telkinio eksploatavimo ne miško žemėje, jeigu tokios teritorijos – naudingųjų iškasenų eksploatavimo teritorijoms formuoti ir naudoti – formavimas numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose; miško žemę paversti kitomis naudmenomis galima tik po to, kai Vyriausybė priima nutarimą dėl šių valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų.

Teisėjų kolegija pritarė Agentūros Sprendimo išvadai, kad PAV programoje nurodytos planuojamos ūkinės veiklos PAV negali būti atliekamas, kadangi planuojama ūkinė veikla šioje vietoje yra uždrausta įstatymais: pareiškėjo planuojamos ūkinės veiklos Kvesų smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto Kauno rajono savivaldybėje PAV programoje numatyta 18,5 ha vieta yra žemės sklypuose, kurių paskirtis – miško žemė, esanti II grupės rekreaciniuose miškuose, PAV vieta nesiriboja su jokia naudojama Kvesų smėlio ir žvyro telkinio dalimi, dėl kurios yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas. Šiame kontekste pažymėta, kad Miškų įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 4 punkto nuostata – „baigiama eksploatuoti šiuo metu naudojamo telkinio dalis, dėl kurios yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas, ir nėra galimybės tęsti telkinio eksploatavimo ne miško žemėje“, atsižvelgiant į teisės aktais nustatytą miško žemės konversijos ekstraordinarumą, aiškinama siaurai, t. y. kaip apimanti tik atvejus, kai telkinio, kurio daliai yra išduotas leidimas naudoti naudingąsias iškasenas ir kuri (telkinio dalis) baigiama eksploatuoti, eksploatavimą galima tęsti tik miško žemėje, besiribojančioje su baigiama eksploatuoti telkinio dalimi.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas atmestas.

2026 m. balandžio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-743-624/2026

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00748-2024-1

Procesinio sprendimo kategorija 14.2.1

[Prieiga internete](#)

Dėl draudimo kraštovaizdžio draustinyje laikyti kilnojamuosius vagonėlius ir šio draudimo išimties taikymo bitidėms

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) Klaipėdos valdybos Klaipėdos aplinkos apsaugos skyriaus privalomojo nurodymo, kuriuo pareiškėjas įpareigotas pašalinti kilnojamąjį vagonėlį iš jam priklausančio žemės sklypo, patenkančio į kraštovaizdžio draustinį (toliau – Privalomasis nurodymas), ir jį palikusiai galioti AAD sprendimo, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, jog pareiškėjui priklausantis žemės sklypas patenka į gamtinių ir kompleksinių (kraštovaizdžio) draustinių teritoriją ir žemės sklypui yra taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – ŠŽNSĮ) 69 straipsnio 1 dalies 18 punkte nustatyta, kad gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose draudžiama laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus šiame punkte nurodytai paskirčiai naudojamus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami: a) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte; b) mokslo ir studijų institucijoms atliekant mokslinius tyrimus; c) turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą – viešiesiems renginiams rengti; d) kaip įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės; e) teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku vykdant verslinę žvejybą; f) nepertraukiamai, bet ne ilgiau kaip 30 darbo dienų, rangos būdu nuo spalio 1 d. iki kovo 15 d. vykdant

pagrindinius miško kirtimus ir turint leidimą kirsti mišką. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos nuo nustatytų šiame įstatyme nurodytų teritorijų įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos (SŽNSĮ 10 str.).

Pareiškėjas tvirtino, kad žemės sklype esantis kilnojamasis vagonėlis (namelis) faktiškai naudojamas kaip bitidė, o tai yra leidžiama pagal galiojantį teisinį reguliavimą, be to, šiuo atveju nebuvo nustatyta, kad jis vagonėlį naudotų apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad SŽNSĮ nenustato bitidės apibrėžimo, o visuotinėje lietuvių enciklopedijoje bitidė apibūdinama kaip „įrenginys aviliams su bitėmis laikyti. <...> Stacionari bitidė įrengiama pastate, kuriame dviem aukštais išdėstomi aviliai, sienose padaromos angos (lakos) bitėms skraidyti. Bitės mažiau klaidžioja, kai viename aukštyje įrengiamos tik 3 lakos. Vežiojami bitidė turi važiuoklę su ratais, ją gali tempti traktorius, sunkvežimis, lengvasis automobilis. Bitidėje telpa 8–40 avilių. <...>“. Pareiškėjas teismo posėdyje pripažino, kad kilnojamasis vagonėlis faktiškai nėra naudojamas kaip bitidė, pareiškėjas jį naudoja kitais tikslais. Be to, nustatyta, kad pareiškėjo bitynas buvo įregistruotas jau po byloje ginčytų Privalomojo nurodymo ir AAD sprendimo priėmimo.

Pažymėta, kad pagal SŽNSĮ 69 straipsnio 1 dalies 18 punktą gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose laikyti ir naudoti vagonėlius ar kitus kilnojamus objektus ar įrenginius yra draudžiama ne tik apgyvendinimo, nakvynės, maitinimo, bet ir kitiems tikslams. Tai reiškia, kad toks draudimas numatytas iš esmės bet kokiems atvejams, išskyrus šiame punkte numatytas išimtis. Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjas byloje neįrodė, kad jo atvejis patenka į šio įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 18 punkte numatytas išimtis, konkrečiai į d punkte numatytą išimtį.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2026 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-633-492/2026

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05570-2024-8

Procesinio sprendimo kategorija 14.10

[Prieiga internete](#)

Statyba

Dėl statytojo atsakomybės už skaidriai dirbančių asmenų kodų kontrolę statybvietėje

Byloje ginčas kilo dėl Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Inspekcija) nutarimo Užimtumo įstatymo pažeidimo byloje juridiniam asmeniui, kuriuo pareiškėjui UAB „Vilniaus namai“, kaip statybos objekto užsakovui (statytojui), buvo paskirta 2 200 Eur bauda už tai, kad jis neužtikrino, jog visi statybvietėje esantys fiziniai asmenys turėtų skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (toliau – Nutarimas), teisėtumo ir pagrįstumo.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Nutarimu, pažymėjo, jog statybos objekte turėjo dirbti ne atskiri fiziniai asmenys, o kitas juridinis asmuo (rangovas), su kuriuo buvo sudaryta statybos rangos sutartis (toliau – Sutartis), ir tik rangovas atsakingas už skaidriai dirbančio asmens kodų kontrolę, be to, minėti fiziniai asmenys aptikti ne darbo metu, objektas buvo aptvertas ir užrakintas.

Pirmosios instancijos teismas tenkino bendrovės skundą ir panaikino minėtą Nutarimą.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama Inspekcijos apeliacinį skundą, pažymėjo, kad byloje nustatyta, jog pareiškėjas yra statytojas ir jis Sutartimi ar jokių kitų dokumentų rangovui neperleido savo pareigos, numatytos Statybos įstatymo 22¹ straipsnio 4 dalyje, kurioje įtvirtinta, kad būtent užsakovas (statytojas) privalo užtikrinti, jog visi statybos objekte statybos darbus atliekantys asmenys turėtų skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodus. Tačiau šios pareigos pareiškėjas tinkamai neįvykdė – tai konstatuota ir įsiteisėjusioje Vilniaus miesto apylinkės teismo nutartyje administracinio nusižengimo byloje, kurioje pareiškėjo darbuotojas pripažintas neatlikęs šios pareigos. Vadinas, pirmosios instancijos teismas klaidingai išaiškino Statybos įstatymo nuostatas, pabrėždamas, kad šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje numatytas baigtinis sąrašas užsakovo (statytojo) pareigų (nors Statybos įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad statytojas (užsakovas) turi ir kitų teisių bei pareigų, numatytų CK ir kituose įstatymuose), kad Statybos įstatyme nėra įtvirtinta užsakovo (statytojo) pareiga kontroliuoti rangovo darbuotojus ar kitus rangovo pasamdytus fizinius asmenis, jog šie statybvietėje, kuri pagal perdavimo–priėmimo aktą buvo perduota rangovui, turėtų Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 15¹ straipsnyje nustatyta tvarka suformuotą skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą. Pirmosios instancijos teismas taip pat klaidingai aiškino, kad Statybos įstatymo 22¹ straipsnio 4 dalyje nustatyta

kontroliavimo pareiga turi būti sietina tik su tuo asmeniu, kuris kartu yra draudėjas Valstybinio socialinio draudimo įstatymo prasme.

LVAT sutiko su atsakovo pozicija, jog Inspekcija, priimdama Nutarimą, tinkamai ištyrė visas bylos aplinkybes, pagal vidinį įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, įvertino byloje esančius įrodymus ir priėmė teisingą sprendimą, o paskirta bauda nėra per griežta, ji proporcinga padarytam pažeidimui, atitinka baudų skyrimo pagrindus.

Atsižvelgiant į tai, atsakovo apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas atmetas.

2026 m. balandžio 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-387-815/2026

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-07997-2023-2

Procesinio sprendimo kategorija 17.7

[Prieiga internete](#)

Registrai

Dėl nekilnojamojo daikto kadastro ir registro duomenų keitimo atlikus paprastąjį remontą

Byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl VĮ Registrų centro Centrinio registratoriaus ginčų nagrinėjimo komisijos sprendimo, kuriuo nuspręsta trečiųjų suinteresuotų asmenų prašymo ir kartu su juo pateiktos 2022 m. kovo 28 d. matininkės parengtos kadastrinių matavimų bylos bei deklaracijos apie statybos užbaigimą (toliau – Deklaracija) pagrindu pakeisti buto kadastro ir registro duomenis, teisėtumo ir pagrįstumo.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija bylą apeliacine tvarka nagrinėjo iš naujo, joje atnaujinus procesą pagal ABTĮ 156 straipsnio 2 dalies 12 punktą – kai būtina užtikrinti vienodos administracinių teismų praktikos formavimą. Procesas šioje byloje atnaujintas konstatavus, kad kitose dviejose anksčiau išnagrinėtose administracinėse bylose (Nr. eA-1393-442/2023 ir Nr. eA-387-602/2024) pagal analogiškus pareiškėjo skundus dėl tame pačiame daugiabučiame name esančių butų kadastro ir registro duomenų atnaujinimo, įregistruojant terasas ant besiribojančio administracinio pastato stogo, buvo priimti priešingi sprendimai. Nagrinėtu atveju iš esmės kilo klausimas, ar Nekilnojamojo turto kadastro ir registro tvarkytojui buvo pateikti įstatymų nustatyti dokumentai, kurių pagrindu galėjo būti įregistruoti atnaujinti buto kadastro duomenys įregistruojant terasą.

Byloje nustatyta, jog tretieji suinteresuoti asmenys kartu su prašymu įrašyti (pakeisti) nekilnojamojo daikto kadastro duomenis į Nekilnojamojo turto kadastrą pateikė ne tik matininkės parengtą buto kadastro duomenų bylą, bet ir Deklaraciją. Šiame kontekste dėl deklaracijos apie statybos užbaigimą pateikimo reikalingumo, registruojant kadastro duomenų pakeitimus po paprastojo remonto, LVAT priminė, jog Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo (toliau – NTKĮ) 12 straipsnio 1 dalyje tiesiogiai nėra nurodytas tokios deklaracijos kadastro tvarkytojui pateikimo būtinumas. Todėl sprendžiant klausimą, ar deklaracijos pateikimas yra būtinas, kai prašoma įregistruoti dėl statinio (nekilnojamojo turto objekto) paprastojo remonto atsiradusius kadastro duomenų pakeitimus, reikia vadovautis specialiąja statinio užbaigimą reglamentuojančia teisės norma, šiuo atveju – Statybos įstatymo 28 straipsniu. Tais atvejais, kai deklaracijos pateikimas yra būtinas Statybos įstatymo 28 straipsnio taikymo prasme, tai yra būtina ir Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų (ginčui aktuali redakcija, patvirtinta Vyriausybės 2005 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 695) 84¹ punkto taikymo prasme. Ir, priešingai, kai deklaracijos pateikimas nėra būtinas (nėra privalomas statytojui ar užsakovui), jos pateikimas kadastro tvarkytojui taip pat nėra būtinas.

LVAT išsamiai apžvelgė ginčui aktualų teisinį reguliavimą ir atsižvelgęs į tai, kad ginčo terasos įrengimas priskirtinas paprastojo remonto darbams, pažymėjo, jog tretiesiems suinteresuotiems asmenims teikiant kadastro tvarkytojui prašymą įrašyti (pakeisti) statinio (patalpos), suformuoto pagal NTKĮ 7 straipsnį, kadastro duomenis po paprastojo remonto, kartu su kadastrinių matavimų duomenų byla turėjo būti pateikta ir statytojo ar jo teisės ir pareigas perėmusio asmens surašyta bei nustatyta tvarka įregistruota deklaracija apie statybos užbaigimą. Atitinkamai tokia Deklaracija buvo pateikta, o pareiškėjas nepateikė duomenų, jog jos galiojimas teisės aktų nustatyta tvarka būtų panaikintas, todėl atsakovas pagrįstai ja vadovavosi.

Byloje taip pat nustatyta, kad daugiabučio namo, kuriame yra ginčo butas, ir administracinio pastato, kuriame yra pareiškėjui priklausančios patalpos, statyba užbaigta bei atitinkamai išduoti 2017 m. liepos 5 d. ir 2017 m. lapkričio 24 d. statybos užbaigimo aktai. Iš bylos duomenų buvo matyti, kad daugiabutis namas ir administracinis pastatas kartu su kitais pastatais sudaro bendrą blokuotų gyvenamųjų namų grupės su

visuomenine dalimi kompleksą, kurio statyba pradėta dar 1993 metais pagal išduotą bendrą statybos leidimą. Jau pirminiame statybos projekte buvo numatytas statybos darbų etapiškumas, suskaidant kompleksą į tris korpusus, o visuomeninė dalis apjungia tris gyvenamuosius pastatus į vieną kompleksą pirmo aukšto lygyje. Vėliau statybos užbaigimui atskirais etapais rengtuose tiek 2006 metų techniniame darbo projekte, kuriuo numatyta pilnai įrengti visuomeninę dalį, tiek 2008 metų techniniame darbo projekte, kuriuo numatyta pilnai įrengti III gyvenamąjį korpusą, buvo nurodyta, kad visuomeninės dalies patalpų stogas tarnauja sublokuotų gyvenamųjų namų gyventojams kaip eksploatuojama terasa. Byloje nebuvo duomenų, jog nurodyti statinių projektiniai sprendiniai, statybą leidžiantys dokumentai ar statybos užbaigimo dokumentai būtų nuginčyti ir negaliojantys.

Iš ginčo buto Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašo su istorija buvo matyti, kad pirminiai buto kadastro duomenys įregistruoti minėto daugiabučio namo statybos užbaigimo akto ir 2017 m. vasario 13 d. kadastro duomenų bylos pagrindu. Tačiau tuo metu galiojęs teisinis reguliavimas nenumatė privalomo terasų žymėjimo kadastro duomenų byloje. Tik nuo 2018 m. vasario 24 d. įsigaliojusios redakcijos Nekilnojamojo turto objektų kadastrinių matavimų ir kadastro duomenų surinkimo bei tikslinimo taisyklėse (ginčiui aktuali redakcija, patvirtinta žemės ūkio ministro 2018 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 3D-96) buvo įtvirtinta, kad tuo atveju, jei prie pastato įrengta terasa, turi būti pateikiami duomenys apie terasą, nurodant jos pažymėjimą statinių išdėstymo plane.

Išdėstytų nuostatų bei byloje nustatytų faktinių aplinkybių kontekste išplėstinė teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad byloje ginčytas atsakovo sprendimas, priešingai, nei administracinėse bylose Nr. eA-1393-442/2023 ir Nr. eA-387-602/2024, buvo grindžiamas ne tik kartu su trečiųjų suinteresuotų asmenų prašymu pateikta matininkės 2022 m. kovo 28 d. parengta buto kadastro duomenų byla, bet ir Deklaracija, kuri laikytina tinkamu nekilnojamojo daikto kadastro duomenų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą ir jų pakeitimo teisiniu pagrindu NTKJ 12 straipsnio 1 dalies 5 punkto prasme. Nors tretieji suinteresuoti asmenys VĮ Registrų centro Centrinio registratoriaus ginčų nagrinėjimo komisijai teiktame skunde paaiškino, jog minėta Deklaracija buvo užpildyta ir buto kadastro duomenys pakeisti ne tik įtraukiant terasą, bet ir dėl buto vidaus perplanavimo, paprastojo remonto būdu įrengus papildomą kambarį, o terasa buvo įrengta dar 2008 metais, tačiau patys tretieji suinteresuoti asmenys jokių terasos statybos ar remonto darbų neatliko, LVAT pabrėžė, kad šios aplinkybės niekaip nepaneigia prieš tai padarytos išvados. Šiuo aspektu pažymėta, kad statinių paprastas remontas pagal ginčiui aktualų teisinį reguliavimą galėjo būti užbaigiamas tiek pačiam statytojui, tiek jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą ir ją įregistruojant (Statybos įstatymo 28 str. 4 d.), o kartu su tokia Deklaracija tretieji suinteresuoti asmenys prie atsakovui pateikto prašymo pridėjo ir matininkės 2022 m. kovo 28 d. parengtą buto kadastro duomenų bylą, kurioje yra identifiukuota bei pažymėta ginčo terasa, ir šie dokumentai atsakovui suteiktos kompetencijos ribose vertintini kartu, kaip vientiso trečiųjų suinteresuotų asmenų prašymo dalys. Atsižvelgiant į tai, nurodytose administracinėse bylose susiklosčiusios situacijos ginčiui aktualaus teisinio reguliavimo kontekste negali būti vertinamos kaip tapačios.

Deklaracija apie statybos užbaigimą yra statinio sukūrimą patvirtinantis dokumentas, kurio pagrindu statytojui atsiranda civilinės teisės ir pareigos, o teritorinis registratorius gali atsisakyti atlikti veiksmus tik tuomet, kai toks atsisakymo pagrindas įsakmiai nurodytas NTKJ 14 straipsnyje ir (ar) Nekilnojamojo turto registro įstatymo 29 straipsnyje, tačiau išplėstinė teisėjų kolegija tokių pagrindų šioje byloje nenustatė. Byloje konstatuota, kad ginčo buto kadastro duomenys buvo pakeisti įstatyme nustatytų galiojančių dokumentų pagrindu, ir į Nekilnojamojo turto kadastrą bei Nekilnojamojo turto registrą įrašyti duomenys atitinka dokumentus, kurių pagrindu jie buvo įrašyti. Taigi, LVAT 2025 m. vasario 26 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eA-46-492/2025 pareiškėjo apeliacinis skundas buvo pagrįstai atmestas.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo prašymas atmestas, LVAT nutartis palikta nepakeista.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1281-463/2026

Teismo proceso Nr. 3-63-3-02044-2022-1

Procesinio sprendimo kategorija 19.3.2

[Prieiga internete](#)

Dėl reikalavimo, kad, siekiant įregistruoti vedybų sutartį Vedybų sutarčių registre, užsienyje sudarytoje vedybų sutartyje būtų nurodytas bent vienos iš šių sutartį sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro

Ginčas byloje tarp pareiškėjos I. J. ir atsakovo VĮ Registrų centro kilo dėl atsakovo sprendimo dėl turto padalijimo fakto, kuriuo atsisakyta tenkinti pareiškėjos prašymą įregistruoti juridinį faktą (turto padalijimo faktą) dėl I. J. ir C. B. turto teisinio režimo Vedybų sutarčių registre (toliau – Sprendimas). Pareiškėja siekė Vedybų sutarčių registre įregistruoti vedybų sutartį, atitinkamai lemiančią sutuoktinių turtinių teisių ir pareigų apimtį.

Atsakovas Sprendime nurodė, jog pareiškėjos pateiktas santuokos liudijimo išrašas gali būti įregistruotas Vedybų sutarčių registre (toliau – Registras) kaip vedybų sutartis, jeigu pareiškėja pateiktų notaro ar kito kompetentingo Italijos pareigūno patvirtintą santuokos liudijimo papildymą (priedą), kuriame būtų nurodytas bent vienos iš santuoką sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro (Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1284 patvirtintų Vedybų sutarčių registro nuostatų (toliau – Nuostatai; aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2020 m. spalio 1 d.) 67 punktas).

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą atmetė. Teismo vertinimu, nustatęs, kad vedybų sutartyje ar sugyventinių sutartyje nėra nurodytas bent vienos iš šių sutartį sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro (Nuostatų 67 p.), atsakovas turėjo ne tik teisę, bet ir pareigą netenkinti pareiškėjos prašymo.

Nuostatų 67 punkte nurodyta, jog užsienio valstybėje sudaryta vedybų ar sugyventinių sutartis gali būti įregistruota Registre, jeigu vedybų ar sugyventinių sutartyje nurodytas bent vienos iš šių sutartį sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro.

ESTT 2025 m. gruodžio 11 d. sprendime byloje C-789/23 *I. J. prieš VĮ Registrų centrą (Tatrauskė)* (toliau – Sprendimas *Tatrauskė*), priimtame pagal LVAT prašymą priimti prejudicinį sprendimą šioje byloje, konstatavo, kad SESV 21 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama kaip draudžianti valstybės narės teisės nuostatas, pagal kurias, norint nacionaliniame Vedybų sutarčių registre įregistruoti kitoje valstybėje narėje sudarytą vedybų sutartį, keliami sąlyga, kad sutartyje būtų nurodytas bent vieno iš dviejų sutuoktinių asmens kodas, suteiktas registro vietos valstybėje narėje, nors tokia sąlyga netaikoma į šį registrą įtraukiant pastarojoje valstybėje narėje sudarytą vedybų sutartį, o toje sutartyje nurodyti duomenys leidžia identifikuoti ją sudariusius asmenis (Sprendimo *Tatrauskė* 52 punktas).

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog iš byloje esančių duomenų matyti, kad pareiškėjos ir C. B. santuokos liudijimo išrašė nurodyti pareiškėjos ir C. B. vardai ir pavardės, gimimo datos ir gimimo vietos, taip pat jų pilietybės ir tai, jog sutuoktiniai pasirinko turto atskirumo teisinį režimą. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, šiuo atveju santuokos liudijime nurodyti duomenys (vardai ir pavardės, gimimo datos ir gimimo vietos) leidžia identifikuoti santuoką sudariusius asmenis, taigi gali užtikrinti registre esančių duomenų tikslumą ir autentiškumą. Atsižvelgiant į tai, konstatuota, kad reikalavimas, jog užsienio valstybėje sudaryta vedybų ar sugyventinių sutartis gali būti įregistruota Registre, jeigu vedybų ar sugyventinių sutartyje nurodytas bent vienos iš šių sutartį sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro, viršija tai, kas būtina siekiamam tikslui – užtikrinti šiame registre tvarkomų duomenų tikslumą ir autentiškumą – įgyvendinti.

Be to, vadovaujantis Nuostatuose įtvirtintu reguliavimu, reikalavimas, kad vedybų sutartyje būtų nurodytas bent vienos iš šių sutartį sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro, taikytinas tik užsienio valstybėse sudarytų vedybų sutarčių atveju. Minėtas reikalavimas Nuostatuose nėra nustatytas Lietuvos Respublikoje sudaromoms vedybų sutartims.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes bei į ESTT Sprendime *Tatrauskė* pateiktus išaiškinimus, konstatuota, kad pagal SESV 21 straipsnio 1 dalį yra draudžiama Nuostatų 67 punkte įtvirtinta sąlyga, pagal kurią užsienio valstybėje sudaryta vedybų ar sugyventinių sutartis gali būti įregistruota Registre, jeigu vedybų ar sugyventinių sutartyje nurodytas bent vienos iš šių sutartį sudariusių šalių asmens kodas, suteiktas Lietuvos Respublikos gyventojų registro.

Išplėstinė teisėjų kolegija nusprendė, kad Nuostatų 67 punkte įtvirtinta sąlyga yra netaikytina šioje byloje, nes ši sąlyga yra draudžiama pagal SESV 21 straipsnio 1 dalį. Todėl ginčytas atsakovo Sprendimas, priimtas remiantis Nuostatų 67 punktu, panaikintas kaip neteisėtas.

Pareiškėjos apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjos skundas tenkintas, panaikinant atsakovo Sprendimą ir įpareigojant jį iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. balandžio 15 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-6-662/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01528-2022-5

Procesinio sprendimo kategorija 19.4

[Prieiga internete](#)

Valstybės tarnyba

Dėl pretendentų vertinimo komisijos nušalinimo klausimo išsprendimo pretendentui neatvykus į konkursą bei namų užduoties teisėtumo vertinimo

Pareiškėjas J. K. kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas: 1) panaikinti Viešojo valdymo agentūros (toliau – Agentūra) Pretendentų vertinimo komisijoje (toliau – Komisija) 2023 m. lapkričio 16 d. protokolu (toliau – Protokolas) priimtą sprendimą dėl konkurso laimėtojo R. Č. konkurse į Lietuvos ypatingojo archyvo direktoriaus pareigas; 2) panaikinti Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2023 m. gruodžio 21 d. įsakymą „Dėl R. Č. priėmimo į Lietuvos ypatingojo archyvo direktoriaus pareigas“; 3) priteisti iš Lietuvos Respublikos, atstovaujamos Agentūros, 7 000 Eur neturtinei žalai atlyginti ir 5 proc. dydžio metines palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Pareiškėjas skundą, be kita ko, grindė tuo, jog jis visai Komisijai pareiškė nušalinimą, tačiau Protokole įrašyta, kad nušalinimo nebuvo ir dėl jo jokio sprendimo priimta nebuvo, todėl konkursas buvo tęsiamas neteisėtai. Pareiškėjas taip pat pažymėjo, kad pretendentai privalėjo parengti namų darbų užduoties pristatymą – prezentacijos skaidres PowerPoint formatu, nors pagal Lietuvos ypatingojo archyvo direktoriaus pareigybės aprašymą direktorius prezentacijos skaidrių, įskaitant ir PowerPoint formatu, nerengia.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė nustatęs, jog atsakovas iš esmės teisingai taikė teisės normas. Dėl pareiškėjo teiginių, susijusių su nušalinimo ir namų užduoties klausimais, teismas nurodė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtinto Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo 46.5 punktas leidžia pretendentų vertinimui komisijoje taikyti vertinimo metodą – namų darbų užduotį, o prezentacijos skaidrių PowerPoint formatu pristatymas nereikalauja išskirtinių gebėjimų informacinių technologijų srityje. Todėl atsižvelgiant į tai, jog įstaigos vadovams dažnai tenka rengti ir pristatinti savo įstaigos veiklos ataskaitas, viziją, misiją, siekiamus / pasiektus tikslus / uždavinius, laikytina, jog tokia namų darbų užduotis susijusi su įstaigos vadovo pareigybe bei funkcijomis. Dėl neva nespręsto nušalinimo klausimo teismas pažymėjo, kad iš pateikto atsakovo vaizdo ir garso įrašo matyti, jog Komisija vertino pareiškėjo pareikštą nušalinimą ir nustačius, kad nušalinimas reiškiamas netinkamu pagrindu, t. y. dėl Komisijos taikomo metodo, o ne dėl pačios Komisijos galimo šališkumo, taip pat asmeniui neatvykus į pretendentų vertinimą Komisijoje, Komisija neturi nuo ko net nusišalinti.

Pareiškėjas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pateikė apeliacinį skundą, be kita ko, tvirtindamas, jog pirmosios instancijos teismas netinkamai nustatė, jog jo pareikštas nušalinimas visai Komisijai buvo nagrinėtas, bei nepagrįstai namų darbų užduotį susiejo su Lietuvos ypatingojo archyvo direktoriaus pareigybe ir funkcijomis.

LVAT, nagrinėdamas apeliacinį skundą minėtais aspektais, nustatė, jog pareiškėjas neatvyko į konkursą pareiškėjui paskirtu pirmojo etapo laiku, todėl byloje susiklostę nušalinimo išsprendimo ypatumai (dėl laiko, dėl Protokolo ir vaizdo bei garso įrašo turinio, kt.) nelaikytini pažeidžiančiais teisės aktų reikalavimus. Pagal LVAT praktiką, sudarius Komisiją konkursui vykdyti, jai pavedama priimti visus su jo (konkurso) tinkamu organizavimu susijusius sprendimus, įskaitant ir išspręsti pretendento pareikšto nušalinimo komisijos nariui klausimą. Šiuo atveju vaizdo ir garso įrašas patvirtino, kad Komisija išsprendė pareiškėjo prašymą – Komisijos pirmininkas įgarsino, kad nušalinimas reiškiamas netinkamu pagrindu. LVAT pažymėjo, kad byloje nėra įrodymų, patvirtinančių pagrindų Komisijos narių nušalinimui, buvimą, tad Komisijos darbas ir konkursas buvo teisėtas.

Dėl užduočių netinkamumo LVAT teisėjų kolegija pabrėžė, jog nagrinėjant šio pobūdžio bylas klausimų turinio ar jų sudėtingumo ir atsakymų į juos vertinimas, kai šie klausimai iš esmės yra atitinkantys tą valstybės tarnybos sritį, į kurią yra organizuojamas konkursas, nepriskirtini teismo kompetencijai. Šiuo atveju nebuvo nustatyta, kad užduotys iš esmės yra neatitinkančios tos valstybės tarnybos srities, į kurią organizuojamas konkursas, jog konkurso tvarka dėl užduočių paskelbimo ir konkurso vedimo buvo pažeista.

Apibendrindama savo argumentus, teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad nėra pagrindo panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą apeliaciniame skunde nurodytais motyvais.

2026 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-750-1047/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-09974-2023-9

Procesinio sprendimo kategorija 21.1

[Prieiga internete](#)

Dėl tarnybinės atsakomybės už prieglobsčio procedūrų vykdymo funkcijų pavedimą neįgaliotiems darbuotojams

Pareiškėjai R. G. ir A. G. kreipėsi į teismą su skundu, prašydami panaikinti Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos įsakymais (toliau – Įsakymai) jiems skirtas tarnybinės nuobaudas – pastabas.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą atmetė nustatęs, jog pareiškėjams ginčo Įsakymais tarnybinės nuobaudos paskirtos dėl to, jog jie, vykdydami MD Vilniaus skyriaus (duomenys neskelbtini) pareigas, pavadė prašymus dėl prieglobsčio suteikimo priimti ir pirminius prieglobsčio procedūros veiksmus atlikti neįgaliotiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį. Teismas pažymėjo, jog MD Vilniaus skyriuje prieglobsčio prašymo priėmimo ir pirminių veiksmų atlikimo funkcija pagal pareigybių aprašymą pavesta atlikti valstybės tarnautojams – vyriausiajam ir vyresniajam specialistams, ginčui aktualią dieną trys MD Vilniaus skyriuje dirbę valstybės tarnautojai faktiškai galėjo vykdyti pareigas, todėl vertino, kad pareiškėjai pagal savo kompetenciją neužtikrino, jog MD Vilniaus skyriuje būtų vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimai.

Pareiškėjai, nesutikdami su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pateikė apeliacinį skundą tvirtindami, jog teismo sprendimas formalus, neatsižvelgta į faktines aplinkybes bei pateiktus įrodymus. Pareiškėjai pabrėžė, jog atsižvelgiant į skyriui tenkantį darbo krūvį jiems reikėjo tinkamai organizuoti skyriaus darbą efektyviai panaudojant turimus žmogiškuosius išteklius.

LVAT, nagrinėdamas pareiškėjų apeliacinį skundą minėtais aspektais, nustatė, jog užsieniečių prašymų suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje pateikimo, nagrinėjimo, sprendimų priėmimo ir jų vykdymo tvarką detalizuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-131 patvirtintas Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas). Šio Aprašo 24 punkte nurodyta, kad prašymas suteikti prieglobstį laikomas priimtu, kai jį priimančios institucijos ar įstaigos įgalios valstybės tarnautojas užregistruoja prieglobsčio prašytojo duomenis ir prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje. Aprašo 25 punkte nurodyta, kokius veiksmus atlieka prašymą suteikti prieglobstį priimančios institucijos įgalios valstybės tarnautojas. MD direktoriaus 2020 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 4K-420 patvirtinto MD Vilniaus skyriaus klientų priėmimo ir aptarnavimo specialisto pareigybių aprašymo 5.1 papunktyje nurodyta, jog specialistas-darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, priima ir aptarnauja asmenis Lietuvos Respublikos pilietybės, asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų ir užsieniečių teisinės padėties klausimais. LVAT teisėjų kolegija sutiko su pareiškėjais, kad į formuluotę „užsieniečių teisinės padėties klausimai“ plačiaja prasme patenka ir prieglobsčio suteikimo klausimai, tačiau šiuo atveju darbdavys (Migracijos departamentas), tvirtindamas pareigybių aprašymus, yra išskyręs, kam konkrečiai yra pavedama dirbti su prieglobsčio procedūros klausimais, t. y. valstybės tarnautojams.

Teisėjų kolegija pabrėžė, jog aplinkybės, kad MD skyriui tenka didelis darbo krūvis, savaime nesuteikia pareiškėjams teisės skirti darbus darbuotojams, kurie neturi įgaliojimų tokius darbus atlikti. Be to, tyrimo išvadoje nustatyta, jog nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 20 d. MD Vilniaus skyriuje buvo priimti 105 prašymai suteikti prieglobstį ir visus šiuos prašymus priėmė darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Tokia situacija gali lemti šių darbuotojų atliktų veiksmų vertinimą jų teisėtumo aspektu.

Apibendrinama, LVAT teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad pirmosios instancijos teismo sprendimas pagrįstas bylos faktais ir teisės aktų normomis, todėl jis paliktas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmestas.

2026 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-407-821/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07975-2023-8

Procesinio sprendimo kategorija 21.1

[Prieiga internete](#)

Nacionalinė ir Europos Sąjungos parama

Dėl asociacijos prezidento kadencijų skaičiaus ribojimo ir rotacijos

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Nacionalinės sporto agentūros prie Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau – Agentūra) įsakymo, kuriuo asociacijos „Sportas visiems“ (toliau – Asociacija) paraiška pripažinta netinkama, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad Asociacijos įstatuose nėra įtvirtintas bendras prezidento kadencijų skaičius ir rotacijos principai, todėl Asociacija neatitiko Sporto įstatymo 17 straipsnio 3 dalies 3 punkte įtvirtinto reikalavimo, pagal kurį steigimo dokumente turi būti įtvirtinta skėtinės organizacijos valdymo organų narių rotacija, numatant ne daugiau kaip 2 kadencijas po 4 metus arba 4 kadencijas po 2 metus iš eilės.

Pareiškėjas apeliaciniame skunde nurodė, kad Asociacijos valdymo organams – tiek visai vykdomojo komiteto sudėčiai, tiek vykdomojo direktoriaus pareigoms, yra numatyta rotacija. Asociacijos prezidentas nėra Asociacijos valdymo organas, kuris galėtų priimti su Asociacijos valdymu ir veikla susijusius sprendimus, jo pagrindinis tikslas – atlikti reprezentacinę funkciją, prezidento dalyvavimas vykdomojo komiteto veikloje neturi jokios esminės reikšmės priimant sprendimus, kadangi sprendimai yra priimami vykdomojo komiteto narių balsu dauguma.

Įvertinęs Asociacijos įstatų nuostatas, LVAT padarė išvadą, kad Asociacijos prezidentas yra vienas iš vykdomojo komiteto narių, vadovauja vykdomajam komitetui ir koordinuoja jo veiklą, prezidento kadencijos laikotarpis sutampa su vykdomojo komiteto kadencijos laikotarpiu, tačiau įstatuose nėra numatytas šias pareigas užimančio asmens kadencijų skaičiaus ribojimas, kaip to reikalauja Sporto įstatymo 17 straipsnio 3 dalies 3 punktas. Todėl atsakovas ginčytu įsakymu pagrįstai Asociacijos paraišką pripažino netinkama.

LVAT atmetė Asociacijos apeliacinį skundą.

2026 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-425-822/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-09243-2023-8

Procesinio sprendimo kategorija 29.1.1

[Prieiga internete](#)

Viešieji pirkimai

Dėl pareigos pirkimo dokumentuose įtvirtinti pirkimo objekto lygiavertiškumo sąlygą

Dėl viešojo pirkimo pažeidimo poveikio Europos Sąjungos biudžetui vertinimo

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) sprendimo, kuriuo už viešųjų pirkimų reikalavimų pažeidimus pareiškėjui pritaikyta 5 proc. finansinė korekcija, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad techniniame projekte nebuvo numatyta galimybė siūlyti lygiaverčius standartus, o pareiškėjas neįrodė, kad frazės „arba lygiavertis“ nenurodymas buvo pagrįstas ir neribojo konkurencijos. Pirmosios instancijos teismas taip pat padarė išvadą, kad Agentūros taikyta finansinė korekcija buvo proporcinga pareiškėjo padarytam pažeidimui.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog Direktyvos 2014/24⁷ 42 straipsnio 3 dalies b punkte (Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 37 str. 4 d. 2 p.) ir Direktyvos 2014/24 42 straipsnio 4 dalyje (VPĮ 37 str. 5 d.) yra įtvirtintos skirtingos perkančiosios organizacijos pareigos. Nors abiem atvejais numatyta pareiga pirkimo dokumentuose nurodyti frazę „arba lygiavertis“, ši pareiga siejama su skirtingomis teisinėmis situacijomis. Direktyvos 2014/24 42 straipsnio 4 dalyje ir VPĮ 37 straipsnio 5 dalyje tokia perkančiosios organizacijos pareiga yra susieta su išimtimi, leidžiančia nukrypti nuo baigtinio techninės specifikacijos formulavimo metodų sąrašo bei draudimo pirkimo objektą apibrėžti nurodant modelį, tiekimo šaltinį, procesą, prekių ženklą, patentą, tipą, kilmę ar gamybą. Tuo tarpu Direktyvos 2014/24 42 straipsnio 3 dalies b punktas bei VPĮ 37 straipsnio 4 dalies 2 punktas reguliuoja situacijas, kai techninė specifikacija formuluojama nurodant neprivalomus standartus, t. y. taikant vieną iš leidžiamų techninės specifikacijos parengimo metodų. Abiem atvejais reikalavimas dėl nuorodos „arba lygiavertis“ pateikimo yra privalomas, o jo nepaisymas kiekvienu iš nurodytų atvejų pažeidžia perkančiosios organizacijos pareigą užtikrinti tiekėjų lygiateisiškumą ir veiksmingą konkurenciją. Pagal LAT praktiką, nepateikus šios nuorodos, pirkimo sąlygos aiškintinos taip, kad lygiaverčių sprendinių siūlymo galimybė nėra numatyta, todėl, net ir laikant tiekėjo pasiūlymą lygiaverčiu, jis negalėtų būti vertinamas kaip atitinkantis techninėje specifikacijoje nustatytus reikalavimus. Priešingas vertinimas reikštų faktišką pirkimo sąlygų pakeitimą ir pažeistų skaidrumo bei tiekėjų lygiateisiškumo principus. Atitinkamai perkančioji organizacija tokiu

⁷ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB Tekstas svarbus EEE.

atveju negali turėti lūkesčio, kad potencialus tiekėjas supras pirkimo sąlygas, kaip nedraudžiančias siūlyti lygiaverčius sprendinius.

Aptariamos bylos atveju pareiškėjas laikėsi pozicijos, kad VPĮ 37 straipsnio 4 dalies 2 punkte įtvirtintą pareigą pateikti nuorodą „arba lygiavertis“ jis įvykdė pirkimo sąlygose ir pirkimo sutartyje. Įvertinusi ginčo pirkimo sąlygų ir pirkimo sutarties nuostatas, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija padarė išvadą, kad jos buvo susijusios ne su VPĮ 37 straipsnio 4 dalies 2 punkte, o su VPĮ 37 straipsnio 5 dalyje įtvirtintos perkančiosios organizacijos pareigos vykdymu. Pareiškėjo nurodytuose pirkimo sąlygų ir pirkimo sutarties punktuose nebuvo nuostatų, iš kurių potencialiems tiekėjams būtų aišku ir suprantama, kad galėjo būti siūlomos ne tik lygiavertės (analogiškos) medžiagos, įranga, prekės (jų ženklai), modeliai, procesai, patentai, tipai ir mechanizmai, bet ir techninėje specifikacijoje nurodytiems lygiaverčiai standartai. Šiuo aspektu byloje taip pat pažymėta, jog Agentūra nustatė šį trūkumą ir siūlė jį ištaisyti išankstinės viešojo pirkimo dokumentų patikros metu, tačiau pareiškėjas į tokią atsakovo rekomendaciją neatsižvelgė.

Šiomis aplinkybėmis konstatuota, kad, pirkimo sąlygose nurodydamas neprivalomus standartus ir nepateikdamas nuorodos „arba lygiavertis“, pareiškėjas netinkamai parengė techninę specifikaciją bei nevykdė pareigos užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų. Agentūra byloje ginčytu sprendimu pagrįstai konstatavo, kad pareiškėjas pažeidė VPĮ 37 straipsnio 4 dalies 2 punktą ir VPĮ 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus lygiateisiškumo bei nediskriminavimo principus.

Tačiau išplėstinė teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, jog tam, kad būtų pagrindas spręsti dėl finansinio koregavimo pagal Reglamento Nr. 1303/2013⁸ 143 straipsnį ir Taisyklių⁹ 307 punktą, turi būti nustatyta, jog ūkio subjekto padarytas viešųjų pirkimų reglamentavimo pažeidimas padarė arba galėjo padaryti žalos ES biudžetui. Pažymėtina, kad nors tokiu atveju nereikalaujama įrodyti konkretaus finansinio poveikio dydžio, žalos atsiradimo galimybė negali būti preziumuojama. Ji turi būti pagrįsta ir individualizuota, analizuojant konkretaus viešojo pirkimo konkurencinę aplinką, pavyzdžiui, nustatant tiekėjų dalyvavimo galimybes ir aktyvumą, konkurencijos realumą, taip pat tai, koku būdu viešųjų pirkimų pažeidimas galėjo paveikti atitinkamo fondo lėšų panaudojimą, iškreipti konkurenciją, lemti mažiau ekonomiškai naudingo pasiūlymo pasirinkimą, įvertinant tikėtiną pirkimo rezultatą, jei pažeidimas nebūtų padarytas, ir pan. Vien formalus viešųjų pirkimų reglamentavimo pažeidimo konstatavimas, neatskleidžiant jo (galimo) poveikio ES biudžetui, t. y. nepagrindus žalos ES biudžetui, savaime nėra pakankamas pagrindas konstatuoti pažeidimą pagal Reglamentą Nr. 1303/2013 ir taikyti finansinę korekciją.

Byloje nustačius, kad ginčytame sprendime nėra jokių argumentų, pagrindžiančių VPĮ nuostatų pažeidimo poveikį ES biudžetui, konstatuota, jog Agentūra, sprendama dėl pareiškėjui taikytinos finansinės korekcijos, laikė nustatytą VPĮ normų pažeidimą automatiškai darančiu žalą ES biudžetui, tuo nesilaikydama Reglamento Nr. 1303/2013 2 straipsnio 36 punkto nuostatų. Nenustačiusi ir nepagrindusi visų pažeidimui konstatuoti būtinųjų sąlygų, Agentūra neturėjo teisinio bei faktinio pagrindo spręsti dėl pareiškėjui taikytinos finansinės korekcijos. Ši aplinkybė sudaro pakankamą pagrindą panaikinti ginčytą Agentūros sprendimą, kaip neatitinkantį imperatyvių VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų. Atskiras ginčo sprendimu parinktos finansinės korekcijos proporcingumo vertinimas šiuo atveju yra perteklinis ir nebeturi teisinės reikšmės bylos procesinei baigčiai, todėl nebeturi būti atliekamas.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pabrėžė, jog tarp šalių kilęs ginčas dėl VPĮ nuostatų aiškinimo ir taikymo yra išspręstas, o šiame procesiniame teismo sprendime pateikti išaiškinimai joms yra privalomi. Konstatavus, kad ginčytas Agentūros sprendimas nėra pagrįstas teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis dėl finansinės korekcijos taikymo pareiškėjui, ir jį panaikinus, pradėto pažeidimo tyrimo, taip pat pareiškėjo pateikto mokėjimo prašymo administravimo procedūra lieka neužbaigta. Užbaigusi minėtas procedūras, atsižvelgdama į šią aplinkybę, Agentūra dėl to turės priimti naują sprendimą.

⁸ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 patvirtintos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės.

LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą Agentūros sprendimą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. balandžio 29 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-39-789/2026
Teismo proceso Nr. 3-61-3-00075-2023-2

Procesinio sprendimo kategorija 32

[Prieiga internete](#)

Finansų rinkų priežiūra

Dėl elektroninių pinigų įstaigai Lietuvos banko skirtų atskirų aštuonių baudų už teisės nuostatų, susijusių su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija, pažeidimus

Byloje ginčas kilo tarp pareiškėjo, elektroninių pinigų įstaigos ir atsakovo Lietuvos banko dėl Lietuvos banko Finansų rinkos priežiūros tarnybos direktorės sprendimo (toliau – Sprendimas) dalių panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Byloje ginčytame Sprendime nurodyta, jog pareiškėjas padarė aštuonis Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPĮ) ir Lietuvos banko valdybos 2015 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 03-17 „Dėl finansų rinkos dalyviams skirtų nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (arba) teroristų finansavimui, patvirtinimo“ (toliau – Nurodymai) pažeidimus. Atsakovas už nustatytus aštuonis pažeidimus paskyrė aštuonias baudas (už pažeidimus Nr. 1–3, Nr. 6 ir Nr. 7 skyrė po 55 000 Eur, už pažeidimus Nr. 4 ir Nr. 5 – po 35 000 Eur, ir už pažeidimą Nr. 8 – 25 000 Eur baudą, iš viso – 370 000 Eur).

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino iš dalies ir sumažino pareiškėjui paskirtą baudą iki 200 000 Eur, tačiau atmetė pareiškėjo argumentą, kad šiuo atveju turėjo būti konstatuotas vienas sistemingas PPTFPĮ pažeidimas.

Apeliacinius skundus byloje pateikė tiek pareiškėjas, tiek atsakovas.

Pareiškėjas apeliaciniame skunde teigė, kad pagal PPTFPĮ 34 straipsnį pažeidimai yra skirstomi į šiurkščius arba sistemingą, o už sistemingą pažeidimą gali būti skiriama tik viena bauda, kurios maksimalus dydis yra numatytas įstatyme (PPTFPĮ 39 str. 1 d. 2 p.).

PPTFPĮ 39 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta: „Lietuvos bankas ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba turi teisę finansų įstaigai ar užsienio finansų įstaigos filialui skirti šias baudas: <...> 2) už šio įstatymo pažeidimus, kai finansų įstaiga ar užsienio finansų įstaigos filialas sistemingai pažeidžia šį įstatymą arba padaro vieną šiurkštų šio įstatymo pažeidimą, arba šį įstatymą pažeidžia pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės už šio įstatymo pažeidimą paskyrimo – nuo 0,5 iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų (jeigu 10 procentų bendrųjų metinių pajamų yra daugiau kaip 5 100 000 Eur), arba nuo 2 000 iki 5 100 000 Eur (jeigu 10 procentų bendrųjų metinių pajamų yra mažiau kaip 5 100 000 Eur)“.

PPTFPĮ 34 straipsnyje nustatyta: „1. Šiurkščiu šio įstatymo pažeidimu laikoma: 1) kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų, nurodytų šio įstatymo 9–15 straipsniuose, nesilaikymas; 2) pranešimo apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius reikalavimų, nurodytų šio įstatymo 16 straipsnyje, nesilaikymas; 3) informacijos saugojimo reikalavimų, nurodytų šio įstatymo 19 straipsnyje, nesilaikymas; 4) jeigu finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas neturi nustatęs šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytų vidaus kontrolės procedūrų. 2. Sistemingu šio įstatymo pažeidimu laikoma: 1) kai šio įstatymo pažeidimas padaromas 3 ir daugiau kartų per metus nuo poveikio priemonės už šio įstatymo pažeidimą paskyrimo; 2) kai tuo pačiu metu nustatomi pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių nuostatų pažeidimai, apimantys kelias reikalavimų grupes: a) kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimus, nurodytus šio įstatymo 9–15 straipsniuose; b) pranešimo apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius reikalavimus, nurodytus šio įstatymo 16 straipsnyje; c) informacijos saugojimo reikalavimus, nurodytus šio įstatymo 19 straipsnyje; d) vidaus kontrolės procedūrų reikalavimus, nurodytus šio įstatymo 29 straipsnyje“.

ESTT 2025 m. birželio 19 d. sprendime byloje *M prieš Lietuvos banką*, C-671/23 (toliau – Sprendimas *M prieš Lietuvos banką*), priimtame pagal LVAT kreipimąsi dėl prejudicinio sprendimo šioje byloje, padarė išvadą,

kad pagal Direktyvos 2015/849¹⁰ 59 straipsnį nedraudžiamos nacionalinės teisės nuostatos ar praktika, pagal kurias kiekvienas „sisteminis [šio 59 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų] pažeidimas“, kurį per vieną patikrinimą konstatuoja valstybės narės kompetentinga institucija, turi būti kvalifikuojamas kaip „atskiras sisteminis pažeidimas“, už kurį skiriama atskira bauda, kurios dydis nustatomas remiantis maksimaliu pinigines baudos, kuri gali būti skirta pagal šias nacionalinės teisės nuostatas ar praktiką, dydžiu, su sąlyga, kad laikomasi bendrųjų Sąjungos teisės principų, visų pirma veiksmingumo ir proporcingumo (71 p.).

Atsižvelgdama į ESTT išvadą, pateiktą Sprendime *M prieš Lietuvos banką*, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad yra svarbu nustatyti, ar šioje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos bei praktika, pagal kurią pareiškėjui buvo skirtos atskiros baudos, nustačius, jog buvo padaryti sistemingi ir šiurkštūs pažeidimai, atitinka veiksmingumo ir proporcingumo principus.

Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, nacionalinės teisės nuostatos ir praktika, pagal kurias kiekvienas sisteminis pažeidimas, konstatuotas atliekant vieną patikrinimą, kvalifikuojamas kaip „atskiras sisteminis pažeidimas“, už kurį skiriama atskira bauda, kurios dydis nustatomas remiantis maksimaliu pinigines baudos, kuri gali būti skirta pagal šias nacionalinės teisės nuostatas, dydžiu, skatina suinteresuotuosius subjektus negauti sankcijų ir turi nuo pažeidimų atgrasanti poveikį, todėl išplėstinei teisėjų kolegijai nekilo abejonų, kad šios nacionalinės teisės nuostatos ir praktika atitinka veiksmingumo principą.

LVAT pažymėjo, kad Lietuvos banko valdybos 2018 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. 03-126 patvirtintame Baudų apskaičiavimo apraše (toliau – Aprašas) ir Lietuvos banko įstatyme įtvirtintos baudų apskaičiavimo taisyklės leidžia atsižvelgti į visas reikšmingas aplinkybes, siekiant užtikrinti poveikio priemonės proporcingumą bei atgrasomąjį poveikį. Įvertinusi tai, išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad Lietuvos bankas turi diskreciją nustatyti pinigines sankcijas taip, kad jos neviršytų to, kas būtina siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui.

Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad atsakovas pagrįstai pažeidimus Nr. 1–7 vertino kaip šiurkščius ir sisteminius, už nustatytus pažeidimus skyrė sankcijas, kurios atitinka veiksmingumo ir proporcingumo principus. Atsakovas sprendime išsamiai pagrindė argumentus, kuriais remdamasis skyrė konkretaus dydžio baudas, skirtas sankcijas yra individualizuotos ir neviršija to, kas būtina siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, o šių sankcijų griežtumas atitinka pažeidimų, už kuriuos jomis siekiama nubausti, sunkumą. Pareiškėjas apeliaciniame skunde nepateikė argumentų, pagrindžiančių, kad atsakovo skirtos sankcijos nėra proporcingos, atsižvelgiant į šio atvejo individualias aplinkybes.

Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, nebuvo pagrindo sutikti su pareiškėjo teiginiais, kad jam skirtos baudos turėjo būti bendrinamos apėmimo būdu. Sankcijų skyrimas už PPTFPĮ pažeidimus yra išsamiai reglamentuotas PPTFPĮ, Lietuvos banko įstatyme bei Apraše. Skiriant baudas buvo atsižvelgta į lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, baudų dydžiai buvo žymiai sumažinti, atsižvelgiant į protingumo ir teisingumo principus, proporcingumą pareiškėjo bendrųjų metinių pajamų atžvilgiu. Iš ESTT praktikos matyti, kad baudas skiriančios institucijos turi užtikrinti bendrą baudų proporcingumą. Lietuvos bankas pagal nacionalinius teisės aktus turi diskreciją nustatyti pinigines sankcijas taip, kad užtikrintų visų paskirtų baudų bendrą proporcingumą. Lietuvos bankas pareiškėjui sprendimu paskyrė 370 000 Eur baudą už aštuonis PPTF prevencijos reikalavimų pažeidimus, kuri, kaip pažymėjo atsakovas, sudaro tik mažą dalį (3,07 proc.) pareiškėjo 2019 metų bendrųjų metinių pajamų. Išplėstinė teisėjų kolegija neturėjo pagrindo spręsti, kad Lietuvos bankas šiuo konkrečiu atveju netinkamai įgyvendino jam teisės aktais suteiktą plačią diskreciją bei neužtikrino visų baudų bendrą proporcingumą. Ginčytame sprendime skirtos baudos yra individualizuotos, o šių sankcijų griežtumas atitinka šių pažeidimų pobūdį ir neviršija to, kas būtina siekiant užkirsti kelią pinigų plovimui ir teroristų finansavimui.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o atsakovo Lietuvos banko apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas – pareiškėjo skundas atmestas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. kovo 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1-822/2026
Teismo proceso Nr. 3-61-3-04136-2020-1
Procesinio sprendimo kategorija 33

¹⁰ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB.

Ginklų ir šaudmenų kontrolė

Dėl Ekspertų komisijos daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti išvados administracinio nusižengimo tyrime nelaikymo administraciniu sprendimu

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Ekspertų komisijos daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti (toliau – Ekspertų komisija) posėdžio protokolo (toliau – Protokolas) rezoliucinės dalies 1–3 punktų, kuriais nutarta: patvirtinti, kad gaminiai 5P73, 2P25M2, 3M9M UD ir zenitinių valdomų raketų 3M9M svoriniai-gabaritiniai maketai, pagaminti perdarant veikiančias mokomąsias zenitines valdomas raketas 3M9M UD, visiškai atitinka Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – GŠKĮ) 2 straipsnio 11 dalyje nustatytą ginklo sąvoką, todėl šie gaminiai yra priskiriami ginklams; patvirtinti, kad gaminiai 5P73, 2P25M2 ir 3M9M UD yra A kategorijos ginklai; patvirtinti, kad zenitinių valdomų raketų 3M9M svoriniai-gabaritiniai maketai, pagaminti perdarant veikiančias mokomąsias zenitines valdomas raketas 3M9M UD, yra C kategorijos ginklai, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, konstatavęs, kad Protokolo 1–3 punktuose yra įforminti tarpinio procedūrinio pobūdžio veiksmai, t. y. Ekspertų komisijos pateikta išvada administracinio nusižengimo byloje nelaikytina sprendimu Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 5-V-276 patvirtinto Ekspertų komisijos daiktų ir įrenginių modelių ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai priskirti darbo reglamento (toliau – Reglamentas) prasme, o yra tik konsultacinė nuomonė administracinio nusižengimo tyrimą vykdančiai institucijai, todėl pareiškėjui nesukelia tiesioginių teisinių pasekmių, jį naikinti nėra teisinio pagrindo.

GŠKĮ 1 straipsnio 4 dalis nustato, kad daiktų ir įrenginių modelius ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai šio įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka priskiria Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos sudaryta ekspertų komisija. GŠKĮ 7 straipsnio 5 dalis nustato, kad Ekspertų komisija, nurodyta šio įstatymo 1 straipsnio 4 dalyje: 1) priima sprendimą dėl daiktų, skleidžiančių radioaktyvumą, elektromagnetinį, šviesos, šilumos, infragarso ar ultragarso spinduliavimą, pavojingą biologinį poveikį, pavojingas gyvybei ar sveikatai dujas ar kitokias pavojingas gyvybei ar sveikatai medžiagas arba energiją, pripažinimo ginklais, nurodytais šio įstatymo 3 straipsnio 20 punkte; 2) įvertina naujai rinkoje atsiradusius daiktus, įrenginius dėl jų atitikties šiame įstatyme ginklo, ginklo priedėlio, šaudmens, jų dalies sąvokų apibrėžtims ir priima sprendimą dėl jų pripažinimo ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis bei priskyrimo tam tikrai kategorijai; 3) įvertina naujus dujinių ginklų modelius, ar jų negalima perdirbti taip, kad sprogstamųjų medžiagų degimo produktų slėgio jėga per vamzdį būtų paleistos kulkos, sviediniai, ir priima sprendimą dėl tokių ginklų kategorijos.

Reglamento 2 punktas nustato, kad Ekspertų komisija yra nuolatinė tarpžinybinė institucija, susidedanti iš 7 Ekspertų komisijos narių, kuri sprendžia klausimus dėl daiktų ir įrenginių modelių priskyrimo ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims, jų dalims ir konkrečiai jų kategorijai, taip pat atlieka kitas šiame darbo reglamente nustatytas funkcijas. Komisija savo veikloje vadovaujasi Konstitucija, GŠKĮ, kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais ir šiuo darbo reglamentu (Reglamento 6 p.).

Byloje nustatyta, kad Šiaulių apskrities vyriausiajame policijos komisariate (toliau – Šiaulių AVPK) buvo atliekami administracinių nusižengimų tyrimai, kuriuose paimti objektai (priešlėktuvinių raketų paleidimo įrenginiai 5P73, savaeigiai raketų paleidimo įrenginiai 2P25M2, mokomoji veikianti zenitinė valdoma raketa 3M9M UD ir zenitinių raketų 3M9M svoriniai-gabaritiniai maketai, padaryti perdarant mokomąsias veikiančias zenitines valdomas raketas 3M9M UD). Šiaulių AVPK kreipėsi į Ekspertų komisiją, prašydama, atsižvelgiant į GŠKĮ 7 straipsnio 5 dalies 2 punktą, įvertinti, ar priešlėktuvinių raketų paleidimo įrenginiai 5P73, savaeigiai raketų paleidimo įrenginiai 2P25M2, veikianti mokomoji zenitinė valdoma raketa 3M9M UD ir zenitinių raketų 3M9M svoriniai-gabaritiniai maketai, padaryti perdarant mokomąsias veikiančias zenitines valdomas raketas 3M9M UD, atitinka GŠKĮ nustatytus ginklo, ginklo priedėlio, šaudmens, jų dalies sąvokų apibrėžimus, ir, esant galimybei, priimti sprendimą dėl jų pripažinimo ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis bei priskyrimo tam tikrai kategorijai.

LVAT teisėjų kolegija, atsižvelgdama į byloje nustatytas faktines aplinkybes ir įrodymų visumą, pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad nėra teisinio pagrindo naikinti Protokolo 1–3 punktus, nes juose yra išdėstyta Ekspertų komisijos nuomonė atsakant į Šiaulių AVPK paklausimą atliekant administracinio nusižengimo

tyrimą, bet ne sprendimas Reglamento prasme. Protokolo 1–3 punktais atsakovas pareiškėjui jokių privalomų nurodymų ar patvarimų nenustatė, todėl nėra teisinio pagrindo šį dokumentą vertinti kaip viešojo administravimo institucijos sprendimą, sukeliantį pareiškėjui teises pasekmes.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2026 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-697-1047/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05376-2023-1

Procesinio sprendimo kategorija 36

[Prieiga internete](#)

Transportas

Dėl rinkliavų už naudojimąsi oro uostu nustatymo teisminės kontrolės

Byloje nagrinėtas ginčas dėl VĮ (dabar – AB) „Lietuvos oro uostai“ (toliau – LTOU) direktoriaus įsakymo (toliau – Įsakymas) ir Lietuvos transporto saugos administracijos (toliau – LTSA) direktoriaus įsakymo pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčo Įsakymu LTOU direktorius nustatė rinkliavas už naudojimąsi Vilniaus oro uostu 2023–2025 m., o LTSA direktorius priimtu įsakymu šios rinkliavos pripažintos pagrįstomis.

Į teismą kreipęsi Vilniaus oro uosto naudotojų komiteto nariai, oro vežėjai Ryanair ir WizzAir, teigė, jog Įsakymu nustatant rinkliavas už naudojimąsi Vilniaus oro uostu 2023–2025 m. buvo padaryti esminiai procedūriniai pažeidimai, o rinkliavų dydžiai buvo nepagrįsti, padarius akivaizdžias skaičiavimo klaidas. Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjų skundą.

LVAT, spręsdamas dėl rinkliavų tvirtinimo procedūros, pažymėjo, jog ginčui aktualiais nacionalinės teisės aktais įgyvendinama 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/12/EB dėl oro uostų mokesčių, todėl taikant ir aiškinant nacionalinę teisę aktuali ši direktyva bei ESTT jurisprudencija. Išnagrinėjęs bylos teises aplinkybes, LVAT padarė išvadą, jog sprendžiant, ar buvo padaryti procedūros nustatant rinkliavas už naudojimąsi oro uostu pažeidimai, vertintina, ar nustatant atitinkamas rinkliavas buvo užtikrinti nediskriminavimo bei skaidrumo ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimo konsultacijose principai. Nagrinėtu atveju nebuvo nustatytas pagrindas pripažinti, jog Įsakymu nustatant rinkliavas už naudojimąsi Vilniaus oro uostu 2023–2025 m. buvo pažeisti skaidrumo ir tinkamo dalyvavimo konsultacijose reikalavimai. Nors dalies informacijos (keleivių ir skrydžių prognozės 2025 m. bei sąnaudų prognozės 2024–2025 m.) nepateikimas Vilniaus oro uosto naudotojų komitetui įvertintas kaip ydingas, pažymėta, kad komitetui buvo teikiamas konsultacijų dokumentas ir buvo nurodytos kitos reikšmingos aplinkybės ir duomenys, susiję su rinkliavų nustatymu, komitetas buvo įtrauktas į konsultacijų procedūrą, dalyvavo joje, jis turėjo atitinkamas teises ir pareigas, įskaitant teisę prašyti pateikti atitinkamą informaciją ir duomenis. Atsižvelgiant į tai, nebuvo nustatyta, jog dėl tam tikrų procedūros trūkumų galėjo būti priimtas iš esmės nepagrįstas ir neteisėtas sprendimas.

Nagrinėdamas pareiškėjų argumentus dėl ginčo materialinių teisinių aspektų, LVAT pažymėjo, jog aktualiose nacionalinės ir ES teisės nuostatose įtvirtinti bendrieji principai, taikytini nustatant rinkliavas, tačiau šiose nuostatose nėra įtvirtinta teisės normų, kurios *expressis verbis* (tiesiogiai, aiškiais žodžiais) reglamentuotų rinkliavų dydžio nustatymo klausimus. Teisė nustatyti atitinkamo dydžio rinkliavą už naudojimąsi oro uostu priklauso jo vadovui, kuris, įvertinęs ekonominius duomenis pagal oro uosto valdymo organų pasirinktą oro uosto valdymo strategiją, priima iš esmės ekonominio pobūdžio sprendimą dėl rinkliavos dydžio, kurio patikra teisme yra galima tik tam tikra ribota apimtimi. Tokiomis aplinkybėmis viešojo administravimo subjektui įgyvendinant diskrecijos teisę teismas, nagrinėdamas rinkliavų už naudojimąsi oro uostu dydžio pagrįstumo ir teisėtumo klausimą, turi galimybę patikrinti, ar atitinkamas rinkliavos dydis nustatytas laikantis teisės aktuose nustatytų taisyklių (be kita ko, principų), ar jis nėra akivaizdžiai klaidingas. Nagrinėdamas pareiškėjų argumentus dėl objektyvumo principo, LVAT nustatė, kad bylos medžiaga patvirtina, jog šiuo atveju rinkliavų dydžius lėmė objektyvios konsultacijų metu egzistavusios aplinkybės: COVID-19 pandemijos bei karo Ukrainoje poveikis, ekonominė ir geopolitinė padėtis Europoje ir Lietuvoje. LTOU prognozės buvo sudarytos 2022 m. kovo mėn., kai nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis egzistavo minėtos riziką keliančios aplinkybės. Išnagrinėjęs kitus argumentus dėl rinkliavų nustatymo, LVAT nenustatė, jog šiuo atveju buvo padaryta akivaizdi klaida.

Pareiškėjų apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2026 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-55-789/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00144-2023-9

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Diplomatinė tarnyba

Dėl terminuotų diplomato tarnybos sutarčių pasibaigimo, Darbo kodekso nuostatų subsidaraus taikymo ir teisėtų lūkesčių apsaugos

Nagrinėtoje byloje kilo ginčas pagal pareiškėjo patikslintą skundą dėl Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro įsakymo „Dėl terminuotos diplomato tarnybos sutarties su B. S. nutraukimo“ (toliau – Įsakymas) pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmesdamas skundą, be kita ko, konstatavo, jog nėra teisinių prielaidų pripažinti, kad pareiškėjo darbas diplomatinėje tarnyboje buvo atliekamas pagal neterminuotą sutartį.

Pareiškėjas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pateikė apeliacinį skundą tvirtindamas, jog terminuotoms diplomatinės tarnybos sutartims galioja ir bendri DK 68 straipsnyje įtvirtinti principai, t. y. terminuotų sutarčių kiekio ribojimas, taip pat kvestionavo pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą dėl pastarojo atlikto pareiškėją ir atsakovą siejusių diplomatinės tarnybos santykių pobūdžio vertinimo.

Pasisakydama dėl terminuotų diplomato tarnybos sutarčių LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nustatė, jog Įsakymo 1 punktu, vadovaujantis Diplomatinės tarnybos įstatymo 92 straipsnio 11 dalimi, konstatuota, kad „su B. S., Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Kaliningrade pirmuoju sekretoriumi, 2023 m. rugsėjo 6 d. sudaryta terminuota diplomato tarnybos sutartis Nr. 13-105 pasibaigia 2024 m. rugsėjo 14 d. (paskutinė darbo diena) suėjus terminui“. Diplomatinės tarnybos įstatymo 92 straipsnio 11 dalis (redakcija, galiojusi Įsakymo priėmimo metu) įtvirtino, jog suėjus terminuotos diplomato tarnybos sutarties terminui arba diplomatui mirus, užsienio reikalų ministras konstatuoja terminuotos diplomato tarnybos sutarties ar diplomato tarnybos sutarties pasibaigimą. Diplomatinės tarnybos įstatymo 28 straipsnio 1 dalis numatė, jog terminuota diplomato tarnybos sutartis yra asmens, priimamo į diplomatinę tarnybą nustatytam terminui, ir Užsienio reikalų ministerijos rašytinis susitarimas, kuriuo asmuo įsipareigoja tam tikrą laiką eiti diplomato tarnybos sutartyje nurodytas pareigas ir vykdyti jam šio įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų nustatytus reikalavimus. To paties straipsnio 4 dalis numatė, jog užsienio reikalų ministro sprendimu su į diplomatinę tarnybą priimamu asmeniu, kuriam pavedama atlikti funkcijas, susijusias su Šengeno *acquis* reikalavimų ir (ar) kitų funkcijų, numatytų Konsuliniame statute, įgyvendinimu, gali būti sudaroma terminuota diplomato tarnybos sutartis. Terminuota diplomato tarnybos sutartis su šioje dalyje nurodytu asmeniu sudaroma vieniems metams.

Atsižvelgusi į tai bei įvertinusi bylos medžiagą, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, jog nors pagal bylai aktualų teisinį reguliavimą sprendimas sudaryti terminuotą diplomato tarnybos sutartį paliktas užsienio reikalų ministro diskrecijai, pats sutarties terminas tokiu atveju kaip šioje byloje (asmeniui pavesta atlikti funkcijas, susijusias su Šengeno *acquis* reikalavimų ir (ar) kitas funkcijas, numatytas Konsuliniame statute) yra įstatyme *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įtvirtintas imperatyviai ir laikytinas tiksliniu, t. y. susietas su laikinai pavestomis atlikti funkcijomis.

Analizuodama apelianto argumentus dėl darbo teisės normų taikymo ginčo atvejui, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nurodė, jog pagal Diplomatinės tarnybos įstatymo 2 straipsnį darbo santykius ir socialines garantijas nustatantys įstatymai ir kiti teisės aktai diplomatams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nenustato šis įstatymas. LVAT pabrėžė, jog ši formuluočių reiškia, jog bendrieji darbo teisės ir socialinių garantijų įstatymai diplomatams taikomi tik tada, kai Diplomatinės tarnybos įstatymas to klausimo nereglamentuoja. Kitaip tariant, pirmiausia atsižvelgiama į Diplomatinės tarnybos įstatymą ir jei jame yra speciali taisyklė diplomatams, tai ta taisyklė ir taikoma. Jei atitinkamas klausimas minėtame įstatyme nereglamentuotas, tada sprendžiama dėl bendrųjų įstatymų taikymo, kurie būtų taikomi subsidiariai. Čia įtvirtintas klasikinis teisės normų taikymo principas *lex specialis derogat legi generali* – esant bendrosios ir specialiosios normos konkurencijai, taikoma specialioji norma.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog įstatymo leidėjas sąmoningai pasirinko neįtvirtinti terminuotų sutarčių virsmo į neterminuotas diplomatinėje tarnyboje, nes iš esmės skiriasi tiek diplomatinės, tiek darbo teisės reguliavimo objektas (pirmosios – valstybių santykiai tarptautinėje arenoje per diplomatinės atstovybes ir jų personalą, antrosios – darbuotojo ir darbdavio santykiai), tiek tikslai (pirmosios – efektyvus valstybių tarpusavio

bendravimas, kurio pagrindas yra tarptautinė teisė, antrosios – subalansuoti darbuotojo ir darbdavio interesus), tiek minėtose teisės šakose sudaromų sutarčių prigimtis (pirmosios – viešojo teisinio pobūdžio, taikomas paskyrimo į tarnybą institutas; antrosios – privataus pobūdžio) ir kt.

Išplėstinė teisėjų kolegija priėjo prie išvados, jog DK nuostatų subsidiarus taikymas šiuo atveju negalimas, nes ginčo santykis aiškiai sureguliuotas specialiomis normomis, o įstatymo analogijos taikymas šiuo atveju negalimas, nes nėra teisės spragos.

Dėl apelianto tikėjimo, kad pateiktas jo prašymas tęsti diplomatinės tarnybos santykius generaliniame konsulate Kaliningrade bus tenkintas, nes realiai ir faktiškai diplomatinės tarnybos santykiai buvo neterminuoti, išplėstinė teisėjų kolegija nurodė, jog pagal nusistovėjusią administracinę jurisprudenciją, sprendžiant klausimą, ar byloje galėjo susiformuoti teisėtas lūkestis, kurį teismas turi ginti, pirmiausia būtina įvertinti tokius aspektus: pirma, lūkesčių teisinį pagrindą – teisės aktuose nustatyta teisė; antra, subjektų elgesį (veikimas gera valia), patvirtinantį siekius įgyti konkrečias materialiąsias teises; trečia, kompetentingų subjektų sprendimus bei jų veiksmus (priimtus įsipareigojimus, patikėjimus, garantijas, delsimą ir pan.). Išplėstinė teisėjų kolegija, įvertinusi bylos medžiagą minėtu aspektu, padarė išvadą, jog bylos aplinkybės nesudaro pagrindo pripažinti, kad asmens teisėti lūkesčiai buvo pažeisti.

Atsižvelgiant į tai, kas nustatyta, išplėstinė teisėjų kolegija atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą, o pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2026 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1315-815/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05740-2024-7

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Teisė kreiptis į teismą

Dėl teisės skųsti sprendimą atsisakyti atnaujinti mokėjimo prašymo vertinimą

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjos skundą ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu (skundas (prašymas, pareiškimas) nenagrinėtinas teismų ABTĮ nustatyta tvarka), pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas nurodė, jog pareiškėjos skundžiamas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) 2025 m. spalio 24 d. raštas (toliau – Raštas) yra tarpinis procedūrinis aktas, kuris nesukelia pareiškėjai teisių pasekmių ir negali būti ginčo objektu administraciniame teisme.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama atskirąjį skundą, nurodė, kad Raštu pareiškėja informuota, jog NMA neturi teisinio pagrindo tenkinti jos reikalavimą atnaujinti mokėjimo prašymo vertinimą. Iš Rašto turinio matyti, kad pareiškėjos pateikto mokėjimo prašymo vertinimas buvo sustabdytas NMA 2025 m. vasario 24 d. sprendimu, kol bus ištirta, ar įtarimai dėl pažeidimo yra pagrįsti ir (arba) priimtas sprendimas dėl sankcijų taikymo. Vadovaujantis Teisės aktų nuostatų pažeidimų, susijusių su Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos žuvininkystės fondo priemonių įgyvendinimu, administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 3D-80, 4 punktu, tais atvejais, kai tyrimą, susijusį su agentūros arba (ir) ministerijos atliekamu pažeidimo tyrimu, atlieka Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ar kitos teisės saugos institucijos, kai vyksta administracinio ginčo nagrinėjimas ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarka / teismine tvarka, agentūros arba (ir) ministerijos tyrimas stabdomas (pratęsiamas) ir jo eigos terminas nėra skaičiuojamas, kol bus gauti duomenys iš minėtų institucijų apie jų atliekamų tyrimų baigtį / priimtus sprendimus, išskyrus atvejus, kai agentūros ir (arba) ministerijos atliekamo tyrimo metu surinktų duomenų pakanka užbaigti tyrimą ir nėra pagrindo laukti minėtų institucijų atliekamų tyrimų baigties / sprendimų priėmimo.

LVAT, įvertinęs teisės aktų nuostatas, nurodė, jog nesutinka su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad Raštas yra tik tarpinis procedūrinis dokumentas. Teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėja turi teisę prašyti atnaujinti mokėjimo prašymo nagrinėjimo vertinimą, o sprendimas (Raštas) tokio prašymo netenkinti užkerta kelią administracinei procedūrai – pareiškėjos pateikto mokėjimo prašymo vertinimui (pareiškėja negauna paramos mokėjimo), todėl Raštas gali būti skundžiamas pirmosios instancijos teismui ABTĮ nustatyta tvarka. Be to, ir pačiame Rašte nurodyta, kad jis yra skundžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė priimti pareiškėjos skundą, todėl atskirasis skundas tenkintas – pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o skundo priėmimo klausimas grąžintas nagrinėti iš naujo.

2026 m. balandžio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-436-822/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-06485-2025-5

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl teisės teismui skusti savivaldybės vyriausiojo architekto sprendimą, kuriuo atsisakoma pritarti kompleksinio teritorijų planavimo procedūros sprendinių konkretizavimo stadijoje pateiktiems rengiamo detaliojo plano sprendiniams

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vyriausiojo architekto rašto, kuriuo kompleksinio teritorijų planavimo sprendinių konkretizavimo stadijoje dėl pateikto detaliojo plano projekto buvo pateiktos pastabos, pasiūlant detaliojo plano rengėjui į jas atsižvelgti.

Pirmosios instancijos teismas skundą atmetė vertindamas, kad: minėtas raštas nėra kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų derinimo procedūrą užbaigiantis dokumentas, t. y. nėra sprendimas dėl teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo, kuris iš esmės patvirtina visus iki jo teritorijos planavimo procese priimtus sprendimus ir atliktus veiksmus; rašte pareiškėjui nebuvo suformuluotų jokių teisių ir pareigų, nebuvo nustatytos, pakeistos ar naikinamos tam tikros jo teisės ar pareigos, įtvirtintos galiojančiuose teisės aktuose, taip pat nėra taikytos neigiamo poveikio priemonės – jame tik pateikiamos architekto pastabos, į kurias siūloma atsižvelgti rengiant detalų planą. Taigi, įvertinęs ginčyto rašto turinį, pirmosios instancijos teismas sprendė, kad jis (raštas) yra tarpinio procedūrinio pobūdžio dokumentas, kuris negali būti ginčo administraciniame teisme objektu.

Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 25 straipsnio 7 dalimi, kiekviena kompleksinio teritorijų planavimo proceso etapo stadija gali būti pradedama tik užbaigus ankstesniąją. Savivaldybės bendrojo plano, savivaldybės dalies bendrojo plano ar detaliojo plano savivaldybės teritorijoje rengimo atvejais kompleksinio teritorijų planavimo proceso rengimo etapo metu savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, turi pritarti kiekvienos šio straipsnio 5 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos rengimo etapo (bendrujų sprendinių formavimo ir sprendinių konkretizavimo) stadijos sprendiniams.

LVAT pažymėjo, jog šis teisinis reguliavimas suponuoja, kad savivaldybės vyriausiojo architekto nepritarimas kompleksinio teritorijų planavimo proceso sprendinių konkretizavimo etape reiškia, jog nėra teisinio pagrindo pereiti prie kito – Kompleksinio teritorijų planavimo proceso baigiamojo etapo. Todėl akivaizdu, kad byloje ginčytas raštas pareiškėjui sukėlė neigiamus teisinius padarinius, toks raštas vertintinas kaip aktas, ginčytinas ABTĮ nustatyta tvarka.

LVAT panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir, atsižvelgęs į tai, kad pareiškėjo skundo argumentai liko neįvertinti, grąžino bylą šiam teismui nagrinėti iš naujo.

2026 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-669-415/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00438-2024-6

Procesinio sprendimo kategorija 16.2.2

[Prieiga internete](#)

Dėl teismo pareigos būti aktyviam sprendžiant dėl sprendimo nepriimti į valstybės tarnybą kaip tarpinio procedūrinio ar galutinio administracinio akto

Pareiškėjas kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas: 1) panaikinti Lietuvos kalėjimų tarnybos 2025 m. spalio 21 d. tikrinimo išvadą (toliau – Tikrinimo išvada) ir 2025 m. spalio 28 d. tikrinimo išvados pakeitimą (toliau – Tikrinimo išvados pakeitimas); 2) įpareigoti atsakovą Lietuvos kalėjimų tarnybą per 7 dienas nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos iš naujo įvertinti pareiškėjo reputaciją ir iš naujo svarstyti klausimą dėl jo priėmimo į Lietuvos kalėjimų tarnybos Teisės skyriaus vyriausiojo specialisto pareigas.

Pirmosios instancijos teismas nutartimi skundą atsisakė priimti ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu konstatavęs, kad Lietuvos kalėjimų tarnybos Tikrinimo išvada yra tarpinis procedūrinis aktas, pagal savo pobūdį nepriskirtas prie individualių teisės aktų, skųstinių administraciniam teismui.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, nurodė, jog iš Tikrinimo išvados ir jos pakeitimo matyti, kad Tikrinimo išvadoje (jos pakeitime) buvo konstatuota, kad pareiškėjas neatitinka Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje, Vidaus tarnybos statuto 8 straipsnio 1 dalyje keliamų reikalavimų, todėl, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnio 4 dalies, Vidaus tarnybos statuto 15 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų nuostatomis, negali būti priimtas į Lietuvos kalėjimų tarnybą. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad pagal Valstybės tarnybos įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktą į karjeros valstybės tarnautojų ir laikinųjų valstybės tarnautojų pareigas priima valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – tų institucijų ir įstaigų vadovai ar jų įgalioti asmenys. Šiuo atveju Tikrinimo išvadą pasirašė Lietuvos kalėjimų tarnybos Imuniteto ir vidaus tyrimo skyriaus viršininkė, t. y. nei įstaigos vadovas, nei jo įgaliotas asmuo, dėl ko teismas padarė išvadą, kad pareiškėjo išdėstyti argumentai dėl netinkamai atliktos patikros ir neteisingai nustatytos faktinės situacijos (neatitikimų) dėl anketos pildymo ir pan. galės būti vertinami, jeigu kils ginčas dėl galutinio sprendimo dėl nepriėmimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

Teisėjų kolegija, įvertinusi bylos medžiagą, nurodė, jog Tikrinimo išvada buvo pasirašyta Lietuvos kalėjimų tarnybos Imuniteto ir vidaus tyrimo skyriaus viršininkės, taip pat iš skundžiamų aktų metaduomenų matyti, jog Tikrinimo išvadą (jos pakeitimą) patvirtino Lietuvos kalėjimų tarnybos direktorius. Tikrinimo išvada (jos pakeitimas) pateikti pareiškėjui raštu Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus, nurodant, jog Lietuvos kalėjimų tarnybos sprendimas gali būti skundžiamas teismui. LVAT nuomone, byloje nėra išsamių duomenų, kurių pagrindu būtų galima padaryti aiškią išvadą, ar nagrinėtu atveju Tikrinimo išvada (jos pakeitimas) yra sudėtinė įstaigos vadovo sprendimo dalis, ar Tikrinimo išvados (jos pakeitimo) patvirtinimas kartu yra ir galutinis įstaigos vadovo sprendimas dėl pareiškėjo nepriėmimo į valstybės tarnybą, ar buvo priimtas kitas atskiras sprendimas dėl pareiškėjo nepriėmimo į Lietuvos kalėjimų tarnybą, kuris, pareiškėjui nesutinkant su šiuo sprendimu, gali būti skundžiamas įstatymų nustatyta tvarka ir nagrinėjamas administracinių teismų pagal ABTĮ įtvirtintas taisykles.

Atsižvelgiant į tai, teisėjų kolegija sprendė, jog pirmosios instancijos teismas turėjo imtis ABTĮ nustatytų procesinių priemonių, kad surinktų įrodymų pagrindu būtų galima padaryti aiškias išvadas minėtu klausimu. Pirmosios instancijos teismas nebuvo pakankamai aktyvus, t. y. nebuvo kreiptasi į Lietuvos kalėjimų tarnybą dėl duomenų, reikšmingų skundo priėmimo klausimui tinkamai išspręsti, pateikimo (ABTĮ 12 str.), todėl pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2026 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-286-1047/2026

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-02137-2025-6

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl Teisingumo ministerijos išvados dėl politinės partijos duomenų registravimo pripažinimo administracinio ginčo objektu ir partijos pirmininko suinteresuotumo

Pareiškėjas kreipėsi į teismą, prašydamas: 1) panaikinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2025 m. spalio 24 d. išvadą (toliau – Išvada), kuria buvo pritarta politinės partijos „Nacionalinis susivienijimas“ (toliau – Partija) 2025 m. rugsėjo 6 d. tariamo neeilinio suvažiavimo metu priimtų sprendimų registracijai Juridinių asmenų registre (toliau – Registras); 2) pripažinti, kad atsakovo sprendimas buvo priimtas pažeidžiant teisėtumo, objektyvumo ribas, nes nebuvo įvertinta, ar pateikti dokumentai atitiko Partijos įstatų reikalavimus ir ar sprendimai, kurių registracijos buvo prašoma, priimti laikantis įstatų nustatytos tvarkos.

Pirmosios instancijos teismas nutartimi pareiškėjo skundą atsisakė priimti, vadovaudamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 ir 8 punktais, nustatęs, kad Išvada yra administracinio pobūdžio dokumentas, priimtas politinės partijos atžvilgiu, nesukeliantis pareiškėjui jokių teisinių pasekmių, ir jį suinteresuoto asmens vardu padavė neįgaliotas vesti bylą asmuo.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, nustatė, jog pareiškėjas, kaip Partijos pirmininkas, pateikė skundą teismui, nesutikdamas su atsakovo Išvada, kuria buvo pritarta politinės partijos „Nacionalinis susivienijimas“ 2025 m. rugsėjo 6 d. neeilinio suvažiavimo metu priimtų sprendimų registracijai Juridinių asmenų registre. Registro nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407

(toliau – Nuostatai), 44 punktas nustato, kad Registro tvarkytojui teikiamų duomenų tikrumą, steigimo dokumentų atitiktį įstatymų reikalavimams ir faktą, kad juridinį asmenį, filialą ar atstovybę, pakeistus duomenis ir steigimo dokumentus, filialo ar atstovybės nuostatus registruoti ar įrašyti galima, nes įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose nurodytos aplinkybės, šių Nuostatų nustatytais atvejais tikrina, be kita ko, Teisingumo ministerija. Nuostatų 56.3 punktas nustato, kad Teisingumo ministerija, gavusi politinės organizacijos dokumentus, surašo išvadą, kuria patvirtina prašyme surašytų duomenų tikrumą, pakeisto steigimo dokumento atitiktį įstatymų reikalavimams, ir nurodo, kad politinės organizacijos dokumentų ir duomenų pakeitimus įregistruoti galima, nes atliktos visos įstatymuose ir politinės organizacijos steigimo dokumentuose nustatytos procedūros. Pagal Nuostatų 252 punktą, Registro tvarkytojo ir Teisingumo ministerijos veiksmai gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2022 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1R-436 patvirtinto Politinių partijų, politinių komitetų, Europos politinių partijų ar Europos politinių fondų Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai teikiamų dokumentų nagrinėjimo ir dokumentų, patvirtinančių, kad politinę organizaciją, duomenų ir dokumentų pakeitimus galima registruoti, rengimo tvarkos aprašo 27 punktas numato, jog Teisingumo ministerijos išvada ar sprendimas gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui ABTĮ nustatyta tvarka.

LVAT teisėjų kolegijos nuomone, aptartas teisinis reguliavimas bei nuosekli praktika dėl materialinio teisinio suinteresuotumo klausimo sprendimo tik nagrinėjant administracinį ginčą iš esmės suponuoja išvadą, kad Teisingumo ministerijos teikiama išvada apie duomenų teisingumą gali būti administracinio ginčo objektu, o įvertinus pareiškėjo skundo pagrindą ir dalyką, taip pat atsižvelgus į tai, kad pareiškėjas yra / buvo partijos pirmininkas, bei į tai, kad skundžiamos išvados pagrindu Juridinių asmenų registre, be kita ko, keičiami duomenys apie partijos pirmininką, šiuo atveju nėra pagrindo pripažinti, jog ginčijamas aktas akivaizdžiai nesukelia pareiškėjui jokių teisinių pasekmių bei negali būti administracinio ginčo objektu.

Apibendrindama tai, kas nustatyta, teisėjų kolegija sprendė, jog pareiškėjo atskiras skundas tenkintinas, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, perduodant skundo priėmimo klausimą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2026 m. balandžio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-262-463/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05987-2025-1

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Dėl atsisakymo priimti patikslintą skundą ar paaiškinimus neskundžiamumo atskiruoju skundu

Nagrinėtu atveju spręsta, ar Regionų administracinio teismo nutarties dalis, kuria teismas atsisakė priimti pareiškėjo 2025 m. spalio 10 d. paaiškinimus (toliau – Paaiškinimai) dėl bylos esmės, gali būti atskirojo skundo objektu.

Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgęs į paaiškinimų apimtį (126 lapai), sprendė, kad jie laikytini patikslintu skundu. Teismo vertinimu, pareiškėjas turėjo galimybę tikslinti skundą iki 2021 m. gegužės 28 d., tačiau tokia savo teise laiku nepasinaudojo.

LVAT, tikrindamas pirmosios instancijos teismo nutarties apskundimo atskiruoju skundu galimumą, pirmiausia nurodė, kad pagal nuoseklią teismų praktiką bei ABTĮ nuostatas nutartis atsisakyti priimti patikslintą skundą atskiruoju skundu neskundžiama. Teisėjų kolegija pažymėjo ir tai, kad net jeigu būtų laikoma, jog pareiškėjo 2025 m. spalio 10 d. teismui pateiktas dokumentas turi būti laikomas ne patikslintu skundu, o papildomais paaiškinimais, nėra pagrindo vertinti, kad nutartis, kuria atsisakyta priimti šį dokumentą, gali būti skundžiama atskiruoju skundu. Nesant ABTĮ 152 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, nutartis, kuria atsisakyta priimti papildomus paaiškinimus, negali būti atskirojo skundo objektas, kadangi ji neužkerta kelio tolesnei bylos eigai.

Atsižvelgiant į tai, LVAT priėjo prie išvados, jog nepaisant Paaiškinimų įvardijimo ir jų teisinio kvalifikavimo skundžiamoje nutartyje, nutartis, kuria atsisakyta priimti šį dokumentą, negalėjo būti skundžiama atskiruoju skundu, nes ji neužkerta ir neužkirto kelio tolesniam administracinės bylos nagrinėjimui iš esmės.

Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, jog atsakovo ir trečiojo suinteresuoto asmens neprieštaravimas Paaiškinimų priėmimui nekeičia skundžiamos nutarties procesinio pobūdžio ir nesudaro savarankiško pagrindo ją skusti atskiruoju skundu. Pareiškėjo argumentai, kiek jie susiję su pareiškėjo teise būti išklausytam, rungimosi

ar teisingo bylos išnagrinėjimo principų užtikrinimu, galės būti vertinami apeliacine tvarka, jei pareiškėjas skųs galutinį pirmosios instancijos teismo procesinį sprendimą.

Atsižvelgdama į išvadą, kad Regionų administracinio teismo nutarties dalis, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo Paaiškinimus, negali būti skundžiama atskiruoju skundu, teisėjų kolegija konstatavo, jog pareiškėjo atskirasis skundas buvo priimtas nagrinėti nepagrįstai, todėl apeliacinis procesas nutrauktas (ABTĮ 138 str. 8 d.).

2026 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-300-575/2026

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01234-2021-8

Procesinio sprendimo kategorija 43.4

[Prieiga internete](#)

Reikalavimo užtikrinimo priemonės

Dėl vidinės miškotvarkos projektų, leidžiančių pagrindinius miškų kirtimus „Natura 2000“ teritorijose be poveikio aplinkai vertinimo, galiojimo sustabdymo

Apžvelgiamos bylos atskirojo skundo dalykas – pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria taikytos reikalavimo užtikrinimo priemonės – sustabdytas Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus įsakymų (toliau – Įsakymai) galiojimas iki įsiteisės teismo sprendimas nagrinėjamoje administracinėje byloje, teisėtumas ir pagrįstumas.

Įsakymais buvo patvirtinti vidinės miškotvarkos projektai toje dalyje, kurioje planuojami pagrindiniai miškų kirtimai įsteigtose ir potencialiose Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose bei šių teritorijų artimoje aplinkoje ta apimtimi, kuria iš saugomų teritorijų direktyjų gautose planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadose nurodyta, kad planuojamos veiklos įgyvendinimas neturės reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijai ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Pažymėta, jog byloje pateikti įrodymai, kad ginčui aktualioje teritorijoje jau išduoti leidimai kirsti medžius, be to, atsakovas VĮ Valstybinių miškų urėdija neginčijo ketinimų tokius kirtimus vykdyti.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi nustatytas aplinkybes, teisinį reguliavimą, Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, be kita ko, prašomų užtikrinti reikalavimų pobūdį, nurodomą jų faktinį pagrindą, ginčijamais įsakymais suteiktas teises, pareigas ir jų faktinį realizavimą, šiuo atveju ginamą viešojo intereso svarbą (natūralią gamtinę aplinką, gyvūniją ir augaliją, kaip visuotinę reikšmę turinčias nacionalines vertybes), pritarė pirmosios instancijos teismui, kad netaikius reikalavimo užtikrinimo priemonių (nesustabdžius Įsakymų galiojimo), o vėliau priėmus pareiškėjui palankų sprendimą, labai tikėtina, kad gali būti padaryta didelė žala gamtinei aplinkai, kuri gali būti neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma. Kadangi žalos atitaisymas neabejotinai pareikalautų didelių laiko ir išteklių sąnaudų, teisėjų kolegijos vertinimu, žala aplinkai (gamtinei aplinkai, saugotoms vertingosioms savybėms bei „Natura 2000“ tinklo vientisumui) gali būti didelė ir neatitaisoma arba sunkiai atitaisoma. Nors konkrečios žalos apskaičiavimas bei padėties atstatymo į pradinę galimybės nebuvo išsamiai aprašytos ir detalizuotos, teisėjų kolegija akcentavo, kad šiuo atveju ginčas susijęs su svarbaus viešojo intereso apsauga (konstituciniais imperatyvais ginamos gamtinės aplinkos), todėl nematė pagrindo daryti kitą išvadą negu pirmosios instancijos teismas.

Pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2026 m. balandžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-988-815/2026

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00358-2026-0

Procesinio sprendimo kategorija 49

[Prieiga internete](#)